ПАРТИЯ ВА ХАЛҚ БИРЛИГИНИНГ ҲАЁТБАХШ КУЧИ

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 70 (18.248). ● 24 март 1982 йил, чоршанба ● Баҳоси 3 тийин.

Совет пахтачилиги юксалмоқда, дадил қадамлар билан олға ривожланмоқда. Мамлакатимиз халқимиз учун зарур бўлган мана шу ғоят қимматли хом ашёни йилдан-йилга тобора кўпроқ миқдорда олаверади.

Л. И. БРЕЖНЕВ

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ ЎЗБЕКИСТОНДА БЎЛИШИ

ИШЧИЛАР БИЛАН САМИМИЙ УЧРАШУВЛАР

СССР 50 йиллиги номидаги Тошкент трактор заводи байрам либосида. Баҳор ёмғири корпусларни ювиб ўтган, энди кўкариб келаётган дов-дарахтлар орасида Қизил байроқлар, байрамона қирмизи транспарантлар ял-ял товланиб турибди... Смена ҳам алоҳида бир вазиятда бошланди, бугунги иш ҳам ўзгача юришиб кетган: тракторсозлар азиз меҳмонларни кутишмоқда.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг Тошкент трактор заводи ишчилари билан учрашуви. (ЎзТАГ фотохроникаси).

23 март, кундуз соат икки. Завод аҳли шу дамни эслаб қолади, бу кун коллективнинг шонли тарихига абадий кириб қолади. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Леонид Ильич Брежнев Тошкент трактор заводига келди. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари Е. А. Айтмуротов, Н. Г. Анисимкин, Л. И. Греков, Ю. П. Максимов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, И. Б. Усмонхўжаев, А. А. Хўжаев, Н. Ж. Худойбердиев, Қ. К. Камолов, Н. М. Маҳмудова, Л. Н. Мелкумов, У. У. Умаров Тошкент трактор заводига келдилар. Қирғизистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Т. У. Усубалиев, Тожикистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ж. Р. Расулов, Туркманистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари М. Ғ. Ғапуров, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров, КПСС Марказий Комитети бўлим мудири Л. М. Замятин ҳам заводда бўлдилар.

Машиналар заводнинг бош хиёбонидан ўтиб, йиғув цехи томон йўл олмоқда. Бу ерда, улкан корпус олдидаги майдонда Ўзбекистоннинг энг катта машинасозлик корхонаси — трактор заводи ва «Ташсельмаш» далаларга етказиб бераётган машина-механизмларнинг кўргазмаси ташкил этилган. Леонид Ильич Брежнев, унга ҳамроҳ бўлган кишилар экспонатлар билан танишадилар. Завод директори И. Х. Мусин шу цехдан ҳар йили деҳқонларга пахтачилик учун мўлжалланган қатор оралари 60 ва 90 сантиметр бўлган салкам 30 мингта трактор, шунингдек транспорт шатакчи тракторлари жўнатилаётганлиги ҳақида сўзлаб берди. Тошкент трактори ўзиюрар шасси бўлиб ҳам хизмат қилади, «Ташсельмаш» унга ҳар хил маркадаги пахта териш машиналарини ўрнатмоқда. Бу ердаги кўргазмада оддий ва ингичка толали пахтани машиналар билан териб олиш, уруғлик пахтани териш учун, кенг ва тор қатор оралари учун, икки ва тўрт қаторда айни бир вақтда ишлаш учун, бир йўла икки операцияни бажариш — пахтани териш ва уни бирламчи тозалаш учун мўлжалланган агрегатлар бор. Пахтани қоп-қанорсиз ташиш учун мўлжалланган прицеплар пахтачиликни механизациялашнинг муҳим бўғинидир. Шу прицепларни ҳам трактор заводи ишлаб чиқармоқда.

Мамлакатдаги барча пахтакор республикаларни замонавий техника билан таъминловчи корхона партия ленинча миллий сиёсати тантанасининг ёрқин намунаси бўлиб хизмат қила олади, СССР халқларининг бузилмас дўстлиги бу ерда металл ва бетонда мужассамлашди, ўзининг ёрқин моддий ифодасини топди. Владимир, Минск, мамлакатдаги бошқа кўпгина шаҳарларнинг тракторсозлари заводнинг бунёдга келишида, унинг лойиҳадаги қувватга эришувида, маҳсулотнинг энг янги турларини ўзлаштириб олишида қардошларча ёрдам бердилар. Белоруссиялик конструкторлар ва технологлар қуввати оширилган МТЗ-80Х тракторлари ишлаб чиқаришни йўлга қўйишда талайгина ҳисса қўшдилар, бу тракторлар ғўзани парвариш қилиш ва йиғиб-териб олишнинг барча босқичларида деҳқонларнинг меҳнат унумдорлигини анча ошириш имконини бермоқда.

Бу машиналар мана шу ерда, бош конвейерда яратилмоқда. Йиғув цехига кираверишда Леонид Ильични ризқ-насиба билан кутиб оладилар, СССР халқларининг миллий кийимларидаги қизлар унга гулдасталар тақдим этадилар. Гулдурос қарсаклар янграйди.

Цехда тўлқинлантирувчи самимий учрашув бўлади: коржома кийиб олган кекса, лекин ҳали бақувват киши Леонид Ильич Брежнев ёнига келади. Бу киши корхонадаги энг ҳурматли меҳнаткашларнинг бири электрик Алексей Васильевич Симонов, у Улуғ Ватан урушининг ветерани. А. В. Симонов трактор заводида меҳнат қилаётган кўпгина фронтчиларнинг ҳаммаси номидан, заводнинг барча ишчилари номидан Леонид Ильичга сиҳат-саломатлик тилади. Ўртоқ Л. И. Брежнев совет Ватанини равнақ топтириш тўғрисида ғамхўрлик қилаётгани учун, Ер юзида тинчликни мустаҳкамлашга ғоят катта ҳисса қўшаётгани учун унга қизғин миннатдорчилик изҳор этди.

Леонид Ильич ишчилар ёнига келади, улар орасида ўз ишининг машҳур усталари, меҳнат унумдорлигини ошириш учун социалистик мусобақа ташаббускорлари: КПСС XXVI съездининг делегати созловчи М. Туропов, КПСС XXV съезди делегати мастер А. В. Федюшина, Ленин ордени кавалери, созловчи М. Тешабоев, корхонанинг бошқа донгдор кишилари бор. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг СССР касаба союзлари XVII съездида сўзлаган нутқида баён этилган қоидалар ва хулосаларни трактор заводидагилар завқ-шавқ билан қабул қилдилар. Завод меҳнатни ташкил этишнинг ягона наряд каби илғор системасини биринчилардан бўлиб жорий эта бошлади ва бу ҳол ишлаб чиқаришга дарҳол баракали таъсир кўрсатди, кўпгина кишиларни бошқа жуда муҳим ишлар учун бўшатишга, меҳнат ва технология интизомини мустаҳкамлашга ёрдам берди.

Тракторсозлар ўртоқ Л. И. Брежневга ваъда бериб айтдиларки, корхона коллективи ўтган йил якунларига кўра, Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ғолиб чиққанлиги учун ўзи мукофотланган Қизил байроқни шараф билан кўтариб бораверади. Ҳозир завод реконструкция қилинмоқда, қуввати 100 от кучига эга бўлган, вентиляция қилинадиган герметик кабина билан жиҳозланган янги машинани ишлаб чиқаришга ҳозирлик кўрмоқда. Деҳқонлар шу тракторни сабрсизлик билан кутмоқдалар, машинасозлар ҳам уни иложи борича кўпроқ етказиб бериш учун ҳамма ишни қиладилар.

Леонид Ильич Брежнев заводнинг фахрий меҳмонлари китобига қуйидагиларни ёзиб қолдирди:

«Тошкент тракторсозларининг шонли коллективи билан учрашганимдан хурсандман.

Сизнинг заводингиз — ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва бошқариш, техника тараққиёти ва коллективни социал ривожлантиришдан иборат кўп қиррали масалаларни муваффақиятли ҳал этаётган Совет Ўзбекистони машинасозлигининг энг яхши корхоналаридан биридир.

Трактор заводи аҳил коллективининг — пахтани етиштириш ва йиғиб-териб олишни комплекс механизациялаш учун кураш пешқадамининг роли бениҳоя каттадир.

Азиз ўртоқлар, сизларга партия XXVI съезди қарорларини бажаришда янги-янги марраларни эгаллашингизни, катта меҳнат муваффақиятлари, сиҳат-саломатлик ва кўпдан-кўп қувонч тилайман».

Шу куни Л. И. Брежнев Тошкентдаги энг йирик корхоналардан бири — В. П. Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида бўлди. У ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг баъзи намуналари билан танишди.

(ЎзТАГ).

ЛЕНИН НОМИДАГИ КОЛХОЗДА

Ўртоқ Л. И. Брежнев Ленин номидаги колхоз лимонзорида. (ЎзТАГ фотохроникаси).

23 март куни Тошкент область Орджоникидзе районидаги Ленин номли колхозда қувончли, шодиёна кайфият ҳукм сурди.

Колхоз меҳнатчилари КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневни шод-хуррамлик билан ва самимий кутиб олдилар. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари Е. А. Айтмуротов, Н. Г. Анисимкин, Л. И. Греков, Ю. П. Максимов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, И. Б. Усмонхўжаев, А. А. Хўжаев, Н. Ж. Худойбердиев, Қ. К. Камолов, Н. М. Маҳмудова, Л. Н. Мелкумов, У. У. Умаров ўртоқ Л. И. Брежнев билан бу ерга келдилар. Қирғизистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Т. У. Усубалиев, Тожикистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ж. Р. Расулов, Туркманистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари М. Ғ. Ғапуров, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров, КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудири Л. М. Замятин ҳам колхозга келдилар.

Леонид Ильич лимонзорни кўздан кечирди. Бу ерда халқ селекциячиси, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг фахрий академиги Зайниддин Фахриддинов ишламоқда. З. Фахриддиновнинг ўзи етиштирган субтропик экиннинг қимматли навлари бу ерда йигирма гектардан кўпроқ майдонда ўстирилмоқда. Ҳозир теплицада цитрус меваларнинг муаттар ҳиди анқиб турибди, бу ердаги лимонлар йил бўйи ҳосил беради. Кўм-кўк шохларда пишиб етилган меваларни ҳам, гулларни ҳам ва янги тугунчаларни ҳам айни вақтда кўриш мумкин. З. Фахриддинов етиштирган лимон навларининг бошқа фазилатлари қаторида илгари Ўрта Осиёда ўсмаган цитрус меваларнинг совуққа чидамлилиги, кескин континентал иқлим шароитларига яхши мосланганлигини кўрсатиб ўтса бўлади. Серҳосиллик, меваларнинг таъми жуда яхшилиги бу лимонларнинг энг яхши хусусиятларидан бири, албатта.

Бултур колхоз лимонзоридан юз тоннадан кўпроқ юқори сифатли мева олинди. Донгдор цитрусчи ўзининг ўн биринчи беш йиллик биринчи йили учун олган юксак социалистик мажбуриятини шараф билан бажарди. Йиллик план икки баравардан зиёд ошириб бажарилди. Хўжалик деҳқонлари беш йилликнинг иккинчи йилида ҳам зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар. Уларнинг мақсади СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини мўл ҳосил билан кутиб олишдан иборат.

Зайниддин Фахриддиновнинг лимонзоридан ибрат олиб Ўзбекистоннинг бошқа хўжаликларида ҳам лимонзорлар барпо этила бошланди. Донгдор деҳқоннинг тажрибаси республикада пахта ва бошқа анъанавий экинлар етиштиришни кўпайтириш учунгина эмас, шу билан бирга субтропик мевалар етиштиришни янада кўпайтириш учун ҳам жуда катта имкониятлар борлигидан далолат беради. Кейинги йилларда Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги учун нисбатан ёш тармоқ бўлмиш цитрусчилик жадал суръатлар билан ривожланмоқда. Масалан, Орджоникидзе районининг қўшни «Коммунист» колхозида лимон етиштирувчи катта комплекс қурилди. Сурхон водийсининг илгари бўш ётган ерларида лимонзорлар барпо этилди. Наманган областининг Поп райони қишлоқ меҳнаткашлари тоғ этакларидаги ерларга цитрус мевалар экмоқдалар. Жиззах, Қарши даштларида, республиканинг бошқа қўриқ зоналарида субтропик мевалар етиштириладиган боғлар вужудга келтириш белгилаб қўйилди. Ўзбекистонда жами бўлиб яқин йилларда цитрус мевалар етиштиришни 80 миллион донага етказиш мўлжалланмоқда.

Зайниддин Фахриддинов қилаётган иш Ўзбекистон учунгина эмас, бутун мамлакат учун ҳам катта аҳамиятга эга. Унинг теплицаларида етиштирилган лимон кўчатлари иттифоқдош республикаларнинг икки юзтадан кўпроқ хўжалигига юборилиб турибди. Ўтган йилнинг бир ўзида бу ердан турли жойларга йигирма беш минг туп кўчат жўнатилди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев З. Фахриддинов ва колхозчилар билан қилган суҳбати вақтида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг агрономия фани билан алоқасини мустаҳкамлаш муҳимлигини қайд этди. Л. И. Брежнев партия комплекс озиқ-овқат программасини жадал ҳал этишни ғоят муҳим вазифа қилиб қўйганлигини таъкидлади.

Леонид Ильич колхозчилар билан қилган суҳбатларида уй-жой, маданий-маиший муассасалар қурилиши билан қизиқди. У колхоз раҳбарларига, унинг жамоат ташкилотларига меҳнаткашларнинг талаб-эҳтиёжларига эътибор билан муносабатда бўлишларини маслаҳат берди. Бу соҳада ҳали кўп иш қилиш керак, деб таъкидлади Леонид Ильич.

Колхозчилар КПСС ва Совет давлатининг раҳбари хўжаликка келиб, амалий маслаҳатлар ва тавсиялар берганлиги учун унга сидқидилдан миннатдорчилик изҳор қилдилар. Улар Леонид Ильичга сиҳат-саломатлик, Совет Ватани бахт-саодати йўлида, бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш манфаатлари йўлида самарали ишлашни тиладилар.

(ЎзТАГ).

МЕЛИОРАТОРЛАРНИНГ ЮКСАК МАРРАЛАРИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Ҳисорак ва Қоровултепа сув омборларининг, биринчи кўтарма Аму-Занг насос станциясининг асосий объектларини республика юбилейи — Ўзбекистон ССР билан Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллигигача муддатидан илгари ишга тушириш юзасидан Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигининг тадбирларини маъқуллади.

Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги коллегиясига, «Гиссаракгидрострой» бошқармасининг, «Галлааралводстрой» ва «Сурханирстрой» трестларининг раҳбарларига, бошланғич партия ташкилотларига Ҳисорак ва Қоровултепа сув омборларида лойиҳа ҳажмида сув тўпланишини ва секундига 75 кубометр сув чиқариб бера оладиган биринчи кўтарма Аму-Занг насос станциясининг ишга туширилишини таъминлайдиган объектлар қурилишини доимий контроллик остига олиш, қурувчилар орасида социалистик мусобақани ва коммунистик меҳнат ҳаракатини кенг кулоч ёздириш, республика юбилейи шарафига қабул қилинган мажбуриятларини бажариш учун курашда коммунистларнинг авангардлик ролини ошириш, объектлардаги ишнинг ташкил этилишини яхшилаш, ишларнинг сифати юксак бўлишига эришишни топширилди. Ҳисорак ва Қоровултепа сув омборлари, биринчи кўтарма Аму-Занг насос станцияси қурилишига жалб этилган республика министрликлари ва идораларига, ёрдамчи ташкилотларга қурилиш-монтаж ишларининг белгиланган ҳажмини қатъий кўзда тутилган муддатларда бажариш таклиф этилди.

Республика Госпланига, Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига, Госснабига, Савдо министрлигига, Озиқ-овқат саноати министрлигига, Госкомсельхозтехникага, Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти министрлигига, Ўрта Осиё темир йўл бошқармасига, бошқа министрликлар ва идораларга тегишли топшириқлар берилди.

Республика ва область газеталарининг редакцияларига, Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетига қурувчиларнинг илғор тажрибасини батафсил пропаганда қилиш, Ҳисорак, Қоровултепа сув омборлари ва биринчи кўтарма Аму-Занг насос станцияси қурилиши қандай бораётганлиги тўғрисида мунтазам кўрсатув ва эшиттиришлар бериб туриш топширилди.

Ўзбекистон Компартияси Қашқадарё, Жиззах ва Сурхондарё область комитетлари ва область ижроия комитетлари, Шаҳрисабз, Ғаллаорол ва Термиз район партия комитетлари ҳамда район ижроия комитетлари гидроиншоот қурувчилари коллективларида ташкилий-партиявий ишни кучайтириш, олинган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш учун социалистик мусобақанинг имкониятларидан янада самарали фойдаланиш юзасидан тадбирий чораларни кўришлари зарур.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Қашқадарё, Жиззах ва Сурхондарё областларининг гидроиншоот қурувчилари коллективлари қурилишда қатнашаётган ташкилотлар билан биргаликда Ҳисорак ва Қоровултепа сув омборларини, Аму-Занг насос станциясини Ўзбекистон ССР билан Ўзбекистон Компартияси ташкил этилган куннинг 60 йиллиги шонли юбилейигача ишга тушириш юзасидан олинган юксак социалистик мажбуриятларни шараф билан бажарадилар, деб қатъий ишонч билдиради.

ҲИСОРАК ВА ҚОРОВУЛТЕПА СУВ ОМБОРЛАРИНИ, АМУ-ЗАНГ НАСОС СТАНЦИЯСИНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР БИЛАН ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ТАШКИЛ ЭТИЛГАНЛИГИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА МУДДАТИДАН ИЛГАРИ ИШГА ТУШИРИШ ЮЗАСИДАН ЎЗБЕКИСТОН ССР МЕЛИОРАЦИЯ ВА СУВ ХЎЖАЛИГИ МИНИСТРЛИГИНИНГ

ТАДБИРЛАРИ

Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигининг сув хўжалиги ташкилотлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика ҳукуматининг эътибори ва доимий ёрдами, мелиораторларнинг фидокорона меҳнати туфайли қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантиришга каттагина ҳисса қўшмоқдалар, КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди белгилаб берган вазифаларни амалга ошириш учун курашмоқдалар. Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги меҳнаткашларнинг социалистик мусобақаси кенг қулоч ёзганлиги туфайли юзага келган юксак ватанпарварлик жўшқинлигига, ижодий изланишга таяниб, ўз имкониятларини чамалаб ҳамда Қашқадарё, Жиззах ва Сурхондарё областлари гидроиншоот қурувчилари энг яхши коллективларининг Ҳисорак сув омборида 170, Қоровултепа сув омборида 53 миллион кубометр сув тўплайдиган асосий объектлар ва секундига 75 кубометр сув чиқариб бера оладиган 1-кўтарма Аму-Занг насос станцияси қурилишини муддатидан илгари, Ўзбекистон ССР билан Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллигигача битказиш учун бошланган ҳаракатини қўллаб-қувватлади.

Мазкур объектларнинг ишга туширилиши 22 минг гектар янги ерни қўшимча равишда суғориш ва илгаридан суғориб келинаётган 100 минг гектардан кўпроқ ернинг сув таъминотини ошириш имконини беради.

Ғоят мураккаб гидротехника иншоотларини қуриш суръатларини жадаллаштириш барча ёрдамчи пудрат ташкилотлари ва жалб этилган ташкилотларнинг пухта ҳамжиҳатлик билан ишлашига, социалистик мусобақа формаларини такомиллаштиришга, бригада пудрати ва «узлуксиз» пудрат методида бажариладиган ишлар ҳажмини янада кўпайтиришга, материал ва механизмлардан оқилона фойдаланишга асосланади.

Қурилиш-монтаж ишларининг сифатини яхшилашга, энг кўп пировард натижаларга эришиш учун меҳнат интизомини мустаҳкамлашга ва меҳнат унумдорлигини оширишга алоҳида эътибор берилади.

Областларнинг партия ва совет органлари гидроиншоот қурувчиларининг ташаббусини қўллаб-қувватлади.

Белгиланган режаларнинг бажарилишини таъминлаш учун яқин уч йил ичида мазкур объектларда:

Ҳисорак сув омборида — 50 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажариш, тўғонга 11,2 миллион кубометр майдаланган тош, шағал ва фильтр, 170 кубометрдан кўпроқ яхлит ва йиғма темир-бетон ётқизиш, ер остида бетон қопламали тўрт километр сув йўли қуриш;

Қоровултепа сув омборида — 15 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажариш, тўғонга 5,2 миллион кубометр шағал ва фильтр, 34 минг кубометр яхлит темир-бетон ётқизиш;

Биринчи кўтарма Аму-Занг насос станциясида 6,1 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажариш, 53 минг кубометр яхлит ва йиғма темир-бетон ётқизиш, 4100 тонна металл конструкция ва машина-ускуналарни монтаж қилиш лозим.

Олинган юксак социалистик мажбуриятларни бажариб, Ҳисорак ва Қоровултепа сув омборларини, 1-кўтарма Аму-Занг насос станциясини Ўзбекистон ССР билан Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллигигача муваффақиятли ишга тушириш учун республика Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги зарур машина-ускуналар, қурилиш материаллари ва механизмлари ўз вақтида етказиб берилишини таъминлайди, ишларнинг сифатига ва мавжуд меҳнат ҳамда материал-техника ресурсларидан самарали фойдаланишга нисбатан талабчанликни кучайтиради. Қурилишларнинг ҳар бирига министрлик коллегиясининг аъзоларидан бири бириктириб қўйилади, ишларнинг бориши доимий контрол қилиб турилади.

Тадбирлар Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги коллегиясининг кенгайтирилган мажлисида муҳокама этилиб, қабул қилинган.

СССР 60

◎ ЯНГИЧА ИШЛАШ АФЗАЛЛИКЛАРИ

◎ БУГУНГИ ТАЛАБЛАР АСОСИДА

◎ ЎЗАРО ШАРТНОМАЛАР АНИҚ ВА ПУХТА БАЖАРИЛСИН

БРИГАДА УСУЛИ — САМАРАДОРЛИК КАЛИТИ

КОРХОНА ФАХРИ

— Бригада пудрати,— дейди Тошкент агрегат заводининг илғор бригада бошлиғи Владимир Шеин, — фан-техника тараққиёти ютуқларидан, резервлардан яхшироқ фойдаланиш, ишлаб чиқариш самарадорлиги ва сифатини ошириш, КПСС XXVI съезди қарорларини ва ўн биринчи беш йиллик режаларини муваффақиятли бажаришда жуда катта аҳамиятга эгадир. Бугунги кунда корхонамиз цехларида ўнлаб меҳнат коллективлари ягона наряд асосида ишлашнинг бригада формасига ўтдилар. Бу эса умумий меҳнатимиз самарасига яхши таъсир кўрсатмоқда. Натижада завод ишлаб чиқариш топшириқларини ошириб бажаряпти, ишчи-хизматчиларнинг маоши ошиб, социал эҳтиёжлар учун маблағлар тобора кўп ажратиляпти. Корхонамиз коллективи СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги нишонланадиган қутлуғ йилда тўла бригада методига ўтиб ишлашга аҳд қилган.

Бригадирнинг фахрланганича бор. Бригада пудрати асосида иш бошлаган у бошлиқ меҳнат коллективи тракторлар учун валиклар ишлаб чиқаришга ихтисослашган. Бригада корхона меҳнат аҳли ўртасидаги социалистик мусобақада пешқадамлик қилмоқда.

Суратда: коммунистик меҳнат коллективи — В. Шеин бошлиқ бригада аъзолари.

А. Тўраев фотоси.

> Яхши уюштирилган, самарали, таъбир жоиз бўлса, фаҳм-фаросат билан ишлайдиган бригада — ишчиларнинг бошқарувчилик кўникмаларини ривожлантиришнинг ҳақиқий мактабидир, ҳар қандай ижодий ташаббус учун тажриба лабораториясидир.
>
> *Л. И. БРЕЖНЕВ*

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ САТРЛАРИ ЗАМИРИДА

ПУДРАТ СЎҚМОҚЛАРИ

Жонажон партиямиз XXVI съезди тасдиқлаган «СССРнинг иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари»да: «Тошкент трактор заводида... қувватлар фойдаланишга топширилсин», — деган сатрлар ҳам бор. Республикамизнинг бинокорлари ва монтажчилари коммунистлар олий анжумани қарорларини ҳаётга татбиқ этиш учун социалистик мусобақани авж олдириб, ҳозир СССР 50 йиллиги номли трактор заводини фақат Тошкентдагина эмас, балки бутун республикамиздаги энг катта қурилиш майдонларидан бирига айлантирдилар. Корхонада мавжуд цехларни реконструкциялаш ҳамда модернизациялаш қизғин бормоқда. Бу ерда йилига юз минг тонна металл қуядиган янги қуюв комплекси бунёд этилаётир. Қурилиш ишлари юқори суръатларда олиб борилаётганлиги кишини ниҳоятда қувонтиради. Мен ҳар гал бу ерга келганимда янги-янги ўзгаришларни кўраман.

Бугунга келиб бош ишлаб чиқариш комплексидаги асосий конструкцияларни эллигинчи синчгача монтажлаш ниҳоясига етди. Ложувард кошинлар билан пардозланган комплекс бутун қадди-басти билан ярқираб кўринади. Маъмурий-маиший бино каркаслари қуриб битказилди. Пўлат қуюлмалар цехи пойдеворини бунёд этиш ҳамда ёрдамчи цехлар корпусини тиклаш давом эттирилаяпти. Шуниси қувончлики, айни пайтда асосий коммуникацияларни ётқизиш ҳам муваффақиятли амалга оширилаяпти.

Бу улкан муваффақиятларда бош пудратчи — «Ташпремстрой» бирлашмасининг 1-қурилиш-монтаж бошқармаси ҳамда «Узстальконструкция» трестига қарашли «Стальмонтаж» бошқармаси азаматларининг ҳиссаси катта бўляпти. Улар ўн биринчи беш йиллик дастлабки босқичида капитал маблағларни ўзлаштириш план топшириқларини анча ортиғи билан бажардилар. Бунда айниқса «Стальмонтаж» бошқармасининг ғайрат кўрсатиб ишлаётганлиги таҳсинга лойиқдир. Мазкур коллектив ўтган йили пландаги 978 минг сўмлик ўрнига 1,5 миллион сўмлик ҳажмда бунёдкорлик ишларини бажарди. Бошқарма эришаётган зафарларни объектдаги асосий иш ҳажмини шартнома бўйича пудрат асосида бажараётган Оловиддин Жалолов етакчилигидаги бригадасиз тасаввур этиш қийин.

Биз у билан қурувчилар вагончасида учрашдик. Бригадир участка бошлиғи В. Гусев билан объектдаги аҳволни муҳокама қилаётган эди. Маълум бўлишича, монтажчилар ҳозир план-топшириқларни бажаришда орқада қолаётган эканлар.

— Хўш, бунга сабаб нима? Ҳамма гап шундаки, тушунтиради участка бошлиғи, — Чирчиқдаги бинокорлик материаллари ва конструкциялари комбинати объектни деворбоп панеллар билан таъминлаш графигини мунтазам бузиб келмоқда. Тўйтепа металл конструкциялари заводи эса керакли узунликдаги устунларни ўз вақтида жўнатмаяпти. Натижада монтажчиларнинг иш фронти борган сари қисқариб, ажратилган маблағларни ўзлаштириш ёмонлашяпти.

— Кўрилган кескин чора-тадбирлар ҳар ҳолда самара беряпти, — сўзида давом этди В. Гусев. — Яқин орада таъминот янада изга тушишига, Оловиддин Жалолов бригадаси қолоқликдан чиқиб олишига умидимиз катта.

— Ҳа, — унга қўшилади бригада бошлиғи. — Бинокорлик материаллари ўз вақтида келиб турса, ҳар қанча ишни эплаймиз. Шу ўринда пудрат асосида ишлаётган коллективларга ҳар томонлама ёрдам зарурлигига яна бир карра ишонч ҳосил қилдик. Бунинг устига бригадамиз бошқармамизда биринчилар қатори янгича ишлашга ўтганлиги сабабли қатор камчиликлар бўлиши мумкин.

О. Жалоловнинг комплекс бригадаси қуюв комплекси майдончасига 1980 йил сентябрда келган эди. У ремонт-қуюв цехи қурилишидаги монтаж ишларини бажариш учун маъмурият билан шартнома тузди. Шунга кўра, бригада уч миллион сўмлик капитал маблағни ўзлаштириш, зиммага олинган юмушни 1982 йил ноябрида тамомлаш мажбуриятини олди.

— 37 кишидан иборат бригадамиз, — сўзида давом этди О. Жалолов, — трактор заводига келганида 1-қурилиш-монтаж бошқармасининг П. Г. Котов раҳбарлик қилаётган комплекс бригадаси пудрат усулида тер тўкаётган экан. Улар цех синчлари ва асосий ускуналар турадиган пойдевор қурилишини олиб боришарди. Бир сўз билан айтганда, мазкур бригада бизга иш фронти яратиб берарди. Котов етакчилигидаги қурувчиларнинг муваффақиятли ишлаши биз учун катта аҳамиятга эга эканлиги шундан ҳам кўриниб турибди.

Мен П. Г. Котов тўғрисида анчагина илиқ гапларни айтишим мумкин. Унинг қурувчилари монтажчиларга иш фронтини ўз вақтида яратиб бериш билан бирга айни пайтда биз улардан бригада пудрати афзалликларидан қандай фойдаланиш, бир маромда ишлаш йўлларини ўрганиб олдик. Унинг таклифи билан иккала коллектив эртага қандай ишларни адо этиш зарурлигини, машина-ускуналардан оқилона фойдаланиш йўлларини кечқурун ҳал қилиб олишга келишдик. Натижада смена бошланаётганда ҳамма ортиқча вақт йўқотмай дарров ишга тушиб кетади.

Биз дастлабки кунларданоқ монтажлашда илғор усулларни қўллашга киришдик. Яъни, конструкцияларни аввал ерда йиғиб олиб, кейин уларни ўрнатдик. Шу туфайли вақтдан анча ютиб, монтажчилар меҳнати енгиллашди.

— Энг муҳими, — сўзига урғу берди Оловиддин Жалолов, — пудрат асосида ишлаш бригада аъзоларининг топширилган вазифага нисбатан муносабатини тубдан ўзгартириб юборди. Ҳар бир монтажчи бутун фикри-зикрини ишга сарфлайдиган, бригада эришадиган умумий пировард кўрсаткичларга кўпроқ қизиқадиган, ўзига ва ҳамкасбларига нисбатан янада талабчанроқ бўлиб қолди. Улар бригада муваффақиятини таъминлашда масъулиятни чуқур ҳис қилиб, моддий манфаатдорликни унутмаяптилар. Агар кимда-ким бинокорлик материаллари йўқлигидан бўш туриб қолса, ҳамкасбига ёрдам бергани оғир участкага кўмакка бормоқда. Мана, бундай ҳамкорликнинг оқибати: бригада кунлик топшириқларини сурункасига 140—150 процент бажараётир.

Бригада етакчиси коллектив ўзагини ташкил қилаётган В. Рибалкин, В. Кириленко, П. Артамонов, Ғ. Орипов сингари илғор қурувчиларнинг номларини фахр билан тилга олди. У бу монтажчиларни яхши мутахассис, ўзининг энг яқин ёрдамчилари, деб мақтади.

Ҳа, О. Жалолов етакчи бўлган бригада ўн биринчи беш йилликнинг зарбдор объекты қурилишларида ҳаммага ўрнак. Табиий, бунда бригадирнинг хизматлари алоҳида таҳсинга лойиқ. Мана чорак асрдирки, Оловиддин бинокорликдек қийин, аммо шарафли касбни улуғлаб келмоқда. Йигирма йилдан ошдики, бригадага узлуксиз раҳбарлик қилмоқда. Агар таъбир жоиз бўлса, трактор заводини реконструкциялаш унинг меҳнат фаолиятидаги энг асосий қурилиш майдонидир. У корхонанинг дастлабки цехларини бунёд этишда, уларни қайта жиҳозлашда иштирок этганлигини ифтихор билан эслайди. Бугун эса у ўз ўртоқлари билан ҳамкорликда аслида янги бир корхонани қурмоқда. Ўрта Осиё тракторсозлиги келажагини яратмоқда.

Қурилиш майдончасида қизғин меҳнат симфонияси авжида. Қуюв комплекси тикловчиларининг, шу жумладан, Оловиддин Жалолов бригадаси аъзоларининг куч-ғайрати битта мақсадга — объектни белгиланган муддатларда, аъло сифатда фойдаланувчиларга топширишга қаратилган. Ишларнинг бориши қурувчилар ва монтажчилар ваъдалари устидан шараф билан чиқишларидан, СССР шонли 60 йиллигини муносиб кутиб олишларидан дарак бермоқда.

Ю. КОВАЧ,
«Узоргтехстрой» тресги пропаганда группаси бошлиғи.

ЕНГИЛ САНОАТДА ПУХТА ТЕХНИКА БАЗАСИ БЎЛСИН

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПАЛАТАЛАРИНИНГ ДОИМИЙ КОМИССИЯЛАРИДА

23 март куни Кремлда СССР Олий Совети Иттифоқ Совети ва Миллатлар Советининг фан ва техника комиссиялари билан халқ истеъмоли моллари ва савдо комиссиялари қўшма мажлиси бўлиб ўтди. Палаталар доимий комиссияларининг СССР Енгил саноат министрлиги корхоналари ва бирлашмаларида фан ва техника ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий этиш юзасидан давлат план топшириқлари ва тавсияларини бажариш масаласи муҳокама қилинди.

Депутатларнинг докладлари ва нутқларида айтиб ўтилдики, министрлик КПСС XXVI съездининг қарорларига амал қилиб, аҳолини халқ истеъмоли моллари билан янада тўлароқ таъминлаш учун фан-техника тараққиётини жадаллаштириш борасида муайян иш қилмоқда. Соҳанинг саноат корхоналарида ҳар йили янги техника бўйича 130 минг тадбир жорий этилмоқда, 18 мингтадан кўп механизациялашган поток линия ва автомат линиялар, 500 мингтага яқин автомат ва ярим автомат машина-ускуналар ўрнатилган. Бу эса маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтиришнинг, соҳа ишлаб чиқараётган моллар хилини кўпайтириш ва янгилашнинг муҳим негизи бўлди.

Шу билан бирга мажлисда айтиб ўтилдики, енгил саноат молларини ишлаб чиқаришда эришилган даража ўсиб бораётган талабларга ҳали мувофиқ эмас. Соҳанинг илмий ва конструкторлик базаси партия ва давлат қўяётган талаблардан орқада қолмоқда. Принципиал янги хил машина-ускуналар, илғор технологик жараёнлар ва автоматлаш воситаларини яратишга дуруст эътибор берилмаяпти. Енгил саноат янги хил моллар ишлаб чиқаришга сусткашлик билан ўтмоқда ва шунинг натижасида бу моллар магазинларда пайдо бўладиган пайтга келиб кўпинча модадан чиқиб қолмоқда.

Комиссиялар СССР Енгил саноат министрлиги корхоналари ва бирлашмалари, илмий ташкилотлари ишидаги мавжуд камчиликларни бартараф этишга, фан ва техника ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий этишни жадаллаштириш асосида уларнинг самарадорлигини оширишга қаратилган тавсияларни маъқуллади.

(ТАСС).

ҲУЖЖАТЛАР ТЎПЛАМИ

Финляндия Республикасининг Президенти Мауно Койвистонинг 1982 йил 9—11 мартда СССРга қилган визити тўғрисидаги ҳужжатлар ва материаллар тўплами нашр этилди. Тўпламга ўртоқ Л. И. Брежнев нинг ва Президент М. Койвистонинг нутқлари, Совет-Финляндия қўшма ахбороти, бошқа материаллар киритилган. (ТАСС).

КЎЧАТ ЭКИНГ, БОҒ ҚИЛИНГ!

БОҒ-РОҒЛАР КЎПАЙСИН!

Кўчат ўтқазиш ва кўкаламзорлаштириш ойлиги поёнига етай деб қолди. Кўчат ўтқазиш ишлари республиканинг шимоли ва тоғолди районларида эса авж олмоқда. Ўзбекистон аҳолиси янги боғлар, токзорлар, сўлим манзилгоҳлар: парклар, хиёбонлар, «Мингчинор» дарахтзорлари бунёд этмоқдалар.

Бу муҳим кампания Тошкент шаҳрида муваффақиятли амалга оширилаяпти. Ҳозир бу ерда аҳоли жон бошига 47 квадрат метр дарахтзор тўғри келади.

Мустаҳкам ишлаб чиқариш базаси — Тошкент шаҳар ижроия комитетига қарашли манзарали боғдорчилик совхозининг ташкил этилганлиги шаҳарни замонавий эстетикага мос равишда кўкаламзорлаштириш имконини беряпти.

Ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш борасида Самарқанд, Тошкент, Жиззах ва бошқа областларнинг шаҳар ва қишлоқларида ҳам катта ишлар амалга оширилаяпти.

Шу баҳор кунларида Жиззах районидаги Учтепа аҳоли пунктида СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига Дўстлик парки бунёд этилди. Бу ерда олти гектар майдонда қаҳрамон шаҳарлар Москва ва Ленинград, барча қардош республикалар шарафига хиёбонлар ташкил этилди.

Ҳозир СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига ҳар бир областда, шаҳарда ва районда парклар, хиёбонлар ташкил этиш учун айни қулай пайтдир.

Кўкаламзорлаштириш ишларининг сифатини яхшилаш, суръатини ошириш республикамиз барча кишиларининг олижаноб бурчидир.

Республика областлари, министрликлари ва идоралари бўйича кўчат ўтқазишнинг бориши тўғрисида шу йил 20 мартгача бўлган

МАЪЛУМОТ

(Йиллик топшириққа нисбатан процент ҳисобида)

Самарқанд	**134,9**
Сирдарё	**107,9**
Наманган	**100,7**
Тошкент	98,6
Андижон	97,3
Тошкент шаҳри	96,4
Фарғона	82,1
Сурхондарё	74,3
Қашқадарё	74,0
Жиззах	71,3
Бухоро	58,2
Хоразм	38,4
Қорақалпоғистон АССР	10,0
Республика бўйича	80,4
* * *	
Тайёрлаш министрлиги	251,7
Енгил саноат министрлиги	203,1
Маҳаллий саноат министрлиги	156,4
«Госкомнефтепродукт»	122,1
Ўзбекистон граждан авиацияси бошқармаси	100,0
Бинокорлик материаллари саноати министрлиги	93,8
Ички ишлар министрлиги	93,3
Ҳунар-техника таълими давлат комитети	92,8
Маориф министрлиги	90,5
Автомобиль транспорти министрлиги	89,7
Қишлоқ хўжалиги министрлиги	87,8
Энергетика ва электрлаштириш министрлиги	83,6
Гўшт-сут саноати министрлиги	78,3
Ўзбекбирлашув	77,8
Социал-таъминот министрлиги	76,6
Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги	73,7
«Узколхозстрой»	73,4
Ўрмон хўжалиги министрлиги	73,2
ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлими	71,9
Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги	71,4
Соғлиқни сақлаш министрлиги	71,4
«Госкомсельхозтехника»	69,7
Мева-сабзавот хўжалиги министрлиги	67,3
Озиқ-овқат саноати министрлиги	65,0
Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлиги	64,5
Физкультура ва спорт давлат комитети	64,0
Турар-жой ва коммунал хўжалиги министрлиги	63,0
«Главсредазирсовхозстрой»	60,[illegible]
Маданият министрлиги	60,7
Қурилиш министрлиги	59,6
Ўрта Осиё темир йўллар бошқармаси	57,[illegible]
Пахта тозалаш саноати министрлиги	55,9
Автомобиль йўлларини қуриш ва фойдаланиш министрлиги	55,5
Алоқа министрлиги	55,0
Савдо министрлиги	53,7
«Узстройбанк»	47,1
Қишлоқ қурилиши министрлиги	43,0
«Узбекгидроэнергострой»	41,1
Геология министрлиги	38,4
«Госкомводстрой»	26,3
Балиқчилик хўжалиги давлат комитети	22,0

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

✦ АНДИЖОН

Ленин районидаги «Победа» колхозининг ўн уч пахтакор бригадасида ёрдамчи ферма ташкил қилинди. Ҳар бир коллектив асосий ишидан бўш вақтида учтадан новвосни сўқимга боқиб, уларнинг гўштга топшириладиган ўртача вазнини 500 килограммга етказиш мажбуриятини олди. Бу маҳсулотнинг бир қисми бригада деҳқонларига берилади. Қолган қисми эса давлатга топширилади. Йил охиригача Андижон областининг кўпчилик пахтакор бригадаларида гўшт ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етиштирадиган ёрдамчи хўжаликлар ташкил этиш кўзда тутилган. Булар КПСС XXVI съезди ўртага қўйган озиқ-овқат программасини ҳал этишда муҳим роль ўйнайди.

✦ СУРХОНДАРЁ

Сариосиё районидаги «Ленинизм» колхозининг аъзолари «Облколхозстрой» трестидан бирданига иккита объектни — 200 сигирга ва 700 бош қўйга мўлжалланган оғилхоналарни қабул қилиб олди. Фермалар типовой лойиҳа асосида қурилди. Бу ердаги ишлаб чиқариш жараёнлари тўла механизациялаштирилди. Фойдаланишга топширилган объектлар хўжаликда чорвачилик комплексини ташкил этиш планига киритилган. «Узколхозстрой» бўлинмалари СССР ташкил этилганлигининг шонли 60 йиллигини муносиб кутиб олишга тайёргарлик кўриб йил бошидан бери республика колхозларида ўнта типовой ферма қурди.

✦ НАМАНГАН

Тўрақўрғон районидаги «Шарқ юлдузи» колхозидан сут соғувчи Д. Эшонжонова ҳар бош соғин сигирдан кунига ўртача ҳисобда 16 килограммдан сут соғиб олишга эришяпти. Хўжаликда вужудга келтирилган мустаҳкам ем-хашак базаси бу муваффақиятга кўп жиҳатдан кўмак берди. Пешқадам сут соғувчи Д. Эшонжонова СССР ташкил этилганлигининг шонли 60 йиллигини меҳнатда муносиб совғалар билан кутиб олишга интилиб шу йил ҳар бош сигирдан 5 минг килограммдан сут соғиб олишга аҳд қилди.

✦ ФАРҒОНА

Фарғонадаги Тожихон Шодиева номли ҳунар-техника билим юртининг ўқувчилари 30 гектар тошлоқ ерни ўзлаштирдилар. Улар бу ерда боғ ташкил этишга киришдилар. Шу мақсадда баҳорги кўчат ўтқазиш ишларини бошлаб юбордилар. Билим юртида республикамиз колхозлари учун боғдорчилик, узумчилик ва сабзавотчилик бўйича мутахассислар тайёрланади. Улар бу ерда олган билимларини ўзларининг ўқув ишлаб чиқариш зоналарида мустаҳкамлайдилар ва келажакда моҳир боғбон-соҳибкор бўлиб етишадилар.

Ғабит Мусрепов туғилган куннинг 80 йиллигига

ҚАРДОШЛИК КУЙЧИСИ

Ғабит Мусрепов қозоқ совет адабиётининг йирик намояндаларидан биридир. У С. Сайфуллин, С. Муқонов, М. Авезов сингари забардаст ёзувчилар қатори қозоқ совет адабиёти тараққиётига муносиб ҳисса қўшди. Унинг «Қозоқ солдати», «Уйғонган ўлка» романлари, «Учрашмай кетган бир сиймо», «Улпан» каби қатор асарлари қозоқ совет адабиётининггина эмас, балки кўп миллатли совет адабиёти равнақида муҳим аҳамият касб этди.

Академик Ғабит Мусрепов йирик жамоат арбоби, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Абай номидаги республика Давлат мукофотининг лауреатидир.

Қулоқларни синф сифатида тугатиш ва коллективлаштириш йиллари Ғабит Мусрепов биринчи навбатда даврнинг долзарб масалаларини бадиий акс эттиришга эътибор беради. Унинг «Қуш Чалкар», «Ҳалқа гумшуқ», «Туннель», «Бир қадам орқага, икки қадам олға» (кейинчалик бу повесть «Дастлабки қадамлар» номи билан нашр этилди), «Ҳаёт эртаги» ва бошқа асарларида ўша давр колхоз овулидаги мураккаб ҳаёт ўз ифодасини топган.

Ғабит Мусрепов қозоқ совет драматургиясининг асосчиларидан биридир. Дастлаб ижодини ҳикоянависликдан бошлаган Мусреповнинг ҳадемай «Қиз Жибек» музикали драма либреттоси юзага келди. 1939 йилда эса Ғ. Мусрепов икки ошиқ ҳақидаги машҳур халқ достони мотиви асосида «Қўзи Кўрпеш ва Баян сулув» трагедиясини, 1941 йилда эса машҳур халқ бастакори Ақансери ҳақида «Шоир фожиаси», Сирим Датов ҳақида «Авлодларга омонат» каби драматик асарларини яратди.

Қозоқ совет драматургиясининг ютуғи бўлмиш бу асарлар қозоқ санъати равнақига катта таъсир кўрсатади. Адибнинг «Қозоқ солдати» романи республикада Улуғ Ватан уруши ҳақида ёзилган биринчи асардир. Романда Ҳайруш рус ва ўзбек дўстлари — политрук Ревякин, лейтенант Мировшин, Семён Зонин, Володя Толстов, Самад Абдуллаев, Василий Гришин билан бирга курашади. Булар тасодифан учрашиб қолган кишилар гуруҳи эмас, балки маънавий-сиёсий жиҳатдан мустаҳкам бирлашган, бир мақсад йўлида кураш олиб борувчи кишилардир.

Асарнинг охирларида киритилган Самад образи ҳам муҳим аҳамиятга эга. Ёзувчи Самаднинг ғайрат ва шижоатини, қаҳрамонлигини, дўстларга меҳрибон, хушчақчақ киши эканлигини шиддатли жанг эпизодларида моҳирлик билан очиб беради. Ўзбек халқининг миллий хусусиятларини ўзида мужассамлаштирган Самад образи асарга ўзига хос руҳ бағишлайди.

«Уйғонган ўлка» романида адиб қозоқ халқи тарихидаги энг муҳим воқеа — саноатнинг пайдо бўлиши ва шу тариқа кадрларнинг шаклланиши даврини тасвирлайди. Қозоқ халқи ҳаётида юз берган социал ўзгаришлар, Қозоғистоннинг Россияга қўшилишининг аҳамияти, қозоқ саҳросида янги саноат ўчоғининг пайдо бўлиши ерлик аҳоли ҳаётида беҳад прогрессив аҳамият касб этганлиги асарда ёрқин кўрсатилган. Айниқса, қозоқ ва рус ишчиларининг дўстлиги жозибали тасвирланган.

Рус оғалар таъсирида қозоқ ишчиларининг онгида пайдо бўлган ўзгаришларни, уларнинг маънавий уйғонишини ёзувчи ишонарли тасвирлайди, бойлар қўлида кўр-кўрона хизматкор бўлиб келган Бўланбой бойларга қарши чиқишга узоқ вақт журъат этолмайди. Саноат корхонасига ишга келгандан кейин рус ишчилари таъсирида унинг онгида ўзгариш бўлади, у тенгсизлик ва адолатсизликнинг моҳиятини чуқур тушунади, синфий онги ўсади. Натижада, меҳнаткаш халқ манфаатларининг ҳимоячиси бўлиб майдонга чиқади. Шижоаткор чўпон Жабой онгида ҳам ана шундай ўзгариш юз беради. У эзувчиларга қарши дадил курашади. Кечагина иложсиз, чорасиз, итоаткор хизматкор бўлиб келган кишилар шахта эгалари олдига аста-секин юксак талаблар қўя бошлайдилар.

Ёзувчи ана шу реалистик турмуш картиналари орқали қозоқ элида пайдо бўлган маънавий уйғонишни ишонарли тарзда кўрсатиб бера олган.

Романда рус кишилари Елизавета Сергеевна ва Шило образлари ҳам берилган. 1870 йиллардаги рус революцион-разночинецлар вакили бўлган, ўз шахсий манфаати, ҳузур-ҳаловатидан кечиб, халқ манфаати, озодлиги учун кураш йўлига кирган Елизавета Сергеевна қозоқ ишчиларининг аянчли аҳволини чуқур идрок этади, урф-одатлари, турмуш шароитлари бошқача бўлишига қарамай, улар билан ҳамфикр ва дўст бўлиб қолади. Ўз ҳаёт йўлида кўп қийинчиликларни бошидан кечирган Шило порлоқ келажакка зўр умид боғлайди. У ўз фикрлари билан революционерларга яқин туради. Шило аянчли турмушга, бойларга нафрат баён қилиш билан бирга ўз дўстларига ўзи сингари меҳнаткашларга ғоят меҳрибондир.

Романда қозоқ бойларининг типик образлари ҳам яратилган. Қозоқ феодали Жуман, янги типдаги корчалон Игилик ва бошқалар турли йўллар билан халқ оммасини талашга интиладилар. Бу икки образ ҳам ўзига хос бетакрор бўёқларга эга. Жуман тепса тебранмас, ақлсиз киши. Ёзувчи уни сатирик бўёқларда чизади. Игилик эса унга қарама-қарши — анча уддабурон, ҳийлакор бой. У эски патриархал хўжаликнинг умри қисқа эканлигини тушунади. Сиртдан қараганда Игилик анча хушмуомала, ёқимли кишидек туюлади. Игилик романда маълум даражада маданий киши бўлиб кўринади. У қозоқ саҳросида саноат корхоналарининг пайдо бўлиши учун ҳаракат қилади. Аммо шу билан бирга у кечаги батракларнинг бугун завод қучоғида онги ўсиб, бир-бирини қувватлаб, бойга қарши курашда бирлашаётганларини ҳам сезади.

«Уйғонган ўлка» романи тасвир услуби жиҳатидан кўпгина қозоқ ёзувчиларига намуна бўлиб хизмат қилади. Ёзувчи даврнинг катта социал проблемаларини энг характерли бадиий образлар орқали ишонарли акс эттиради.

«Учрашмай кетган бир сиймо» повестида эса Ғ. Мусрепов революционер Эркабуланнинг ёркин образини яратди. Эркабулан сиймосида революция иши учун, кейинги авлодларнинг порлоқ ҳаёти учун жонини фидо этишга тайёр коммунистни кўрамиз. Зеро, Ғ. Мусреповнинг ҳаёти, сермазмун ижоди ҳам ана шундай улкан мақсадга қаратилгандир. Адибнинг қатор асарларини республикамиз китобхонлари ҳам она тилларида ўқишган, унинг маънавий олами бой, курашчан қаҳрамонларини севиб қолишган. Китобхонлар ҳамиша адиб дурдоналаридан олам-олам завқ олаверадилар.

М. БЕКБЕРГЕНОВ,
филология фанлари кандидати.

БОСИЛМАДИ, АММО ЧОРА КЎРИЛДИ

АЛОҚА ХИЗМАТИ ЯХШИЛАНАДИ

Вақтли матбуот нашрларини ўз вақтида ололмаётган кўпгина газетхонлар шикоят билан редакциямизга мурожаат этишганди. Улар ўз хатларида марказий, республика газета ва журналларини кўп ҳолларда кечикиб, баъзан эса олмасдан қолаётганлари тўғрисида хабар қилишганди. Редакцияга шундай мазмунда келган хатлар умумлаштирилиб текшириш ва чора кўриш учун ЎЗБЕКИСТОН ССР АЛОҚА МИНИСТРЛИГИга юборилган эди.

У ердан олинган жавобда шундай дейилади:

— Ушбу мақола министрлик коллегиясида кўриб чиқилди. Газета ва журналларни жойларга юборишдаги сусткашлиги ҳамда министрлик буйруғини бажармагани учун Тошкент шаҳар почта алоқаси ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғи Т. Назаржоновага қаттиқ ҳайфсан эълон қилинди, шаҳар почта муассасаси ишларида назоратни сусайтиргани учун Тошкент шаҳар почта бошқармаси бошлиғи Б. Носиров огоҳлантирилди.

Босилмаган ушбу мақола Тошкент шаҳар почта ва алоқа коллективларида кенг муҳокама қилинди.

Жойларга газета ва журналларни жўнатиш ишлари бўйича почта бошқармаларининг диспетчерлик назорати ўрнатилди.

ФАН–ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА

ПАХТАЗОРДА СУВ ЎТИ

Қишлоқ хўжалигини интенсив ривожлантиришда биологик метод роли

Ўзбекистон пахтакорлари ўн биринчи беш йилликда она-Ватанга жами 30 миллион тонна «оқ олтин» етказиб бериш мажбуриятини олганлар. Бу шарафли ва масъулиятли вазифани ижобий ҳал қилишнинг асосий омилларидан бири суғориладиган деҳқончиликда тупроқ унумдорлигини муттасил ошириб боришдан иборат.

Кейинги йилларда пахтачиликда бир қанча кимёвий биостимуляторлар — ўсимлик ўсиши ва ривожланишини тезлаштирувчи моддалар ишлатилиб келинмоқда. Улар экилган чигит тез униб чиқиб яхши ўсишига ижобий таъсир қилади. Лекин бу препаратлар тупроқда кечаётган жараёнларга қандай таъсир қилади, ҳосилдорликни оширишда уларнинг роли қандай? Бу проблема муфассал ўрганилиши керак.

Қўлланилаётган агротехник тадбирлар натижасида, айрим маълумотларга қараганда, ўсимлик қуёш энергиясининг нари борса, 1—2 процентини ўзлаштириши мумкин. Тупроқда учрайдиган тубан ўсимликлар, жумладан хлорелла бу хил энергияни кўп миқдорда ўзлаштириш хусусиятига эга. Суғориладиган деҳқончиликда тупроқ унумдорлигини оширишда унинг шу хусусиятидан фойдаланилса-чи?

Хлорелла бир ҳужайрали яшил сув ўти бўлиб, ҳар хил макро ва микроэлементларга жуда ҳам бой. Қуритилган хлорелла таркибида 50—60 процент соф оқсил, 30 процент карбонсув, 7—15 процент ёғ, 6—8 процент азот, 5.5 процент фосфор кислотаси, шунингдек минерал туз ва бошқа моддалар мавжуд. Унинг таркибида аминокислота ва витаминлар кўп. Хлорелла ўсиш даврида қуёш энергиясини 7 процентгача ва бундан ҳам ортиқ ўзлаштиради. Сув ўтларининг айрим турларида эса бу кўрсаткич 30 процентга боради.

Республикамизда хлорелла суспензияси ўстириш учун қулай шароитлар мавжуд. Кўкламги экиш мавсуми яқинлашмоқда. Галдаги вазифа мавжуд қурилмалардан тўла-тўкис фойдаланиб, етиштирилган суспензияни чигит ивитишда кенг қўлланишдан иборат. Хлорелла суспензияси кони фойда бўлгани ҳолда таннархи жуда арзон — бир тоннаси 70—80 тийиндан ошмайди. Институтимизда яна бир таклиф тавсия этилмоқда. Ўн килограмм чиримаган гўнгни юз литр сувда 2—3 кун ивитиб, «шарбат» тайёрланади. Кейин ўстирилаётган хлорелла суспензиясининг ҳар бир тоннасига бир челакдан «шарбат» қўшилади. Шу йўл билан тайёрланган суспензиянинг ҳар тоннаси 20—30 тийиндан ошмайди. Демак, гектарига 0.5—5 тийин ҳисобда хлорелла ишлатиш туфайли экилган чигитлар тез униб, серҳосил бўлади. Сарфланган ҳар бир тийин сўмларга айланади. Бошқача айтганда, бир гектар ерга солинган хлорелла суспензияси ўртача 180 сўм соф фойда келтиради.

Республикамизда хлорелла суспензиясини етиштирадиган 500 тадан кўпроқ қурилма бор. Қишлоқ хўжалиги министрлигига 1979—1980 йилларда экспериментал завод қуриш топширилган бўлса-да, текшириб кўрилганда, кўпгина қурилмалар ишламай ётганлиги, завод қурилишига эса ҳали ҳатто киришилмаганлиги ҳам маълум бўлиб қолди. Колхоз ва совхозлардаги шундай қурилмаларнинг 20—30 процентигина ишлатиб келинмоқда, холос.

Қурилмалардан йил давомида тўла фойдаланиш нақадар катта самаралар беришини Тошкент область Калинин районидаги «Рассвет» совхози мисолида кўриш мумкин. Хўжалик директори В. Содиқов раҳбарлигида бу ерда ҳашар йўли билан хлорелла етиштириладиган намунали цех барпо қилинди. Совхоз бўрдоқичиликка ихтисослашган бўлиб, сув ўтларидан озуқа олиш цехи қурилиши бир неча минг бош чорва молларни жадал боқишни эътиборга олган ҳолда институтимиз олимлари билан бамаслаҳат олиб борилди. Учта катта ҳовузда ҳозир бир кеча-кундузда ўттиз тоннага қадар тўйимли озуқа етиштириляпти.

Бу яшил хазина чорвачиликдагина эмас, қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларида ҳам фақатгина фойда келтиради. Айтайлик, хлорелла суспензиясига ивитилган тукли ва туксизлантирилган чигитлар энг аввало бехато униб чиқиши билан ажралиб туради. Бундай ишлов берилган чигитлар ёғингарчилик натижасида вужудга келадиган қатқалоқни унча писанд қилмайди, илдиз чириш касаллигига камроқ чалинади. Тупроқ қуруқ, нам етарли бўлмаган шароитда ҳам бир текис униб чиқади. Натижада хўжаликларда чигитни қайта экиш ҳоллари барҳам топади.

Табиатни муҳофаза этиш ҳар биримизнинг муқаддас бурчимиз. Табиат бойликларини халқ бахт-саодати йўлида хизмат қилдиришни мақсад қилиб олган Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Микробиология институтида академик А. Музаффаров раҳбарлигида тупроқда ўсиб ривожланадиган бир ҳужайрали сув ўтлари — хлорелла, сценедесмус кабиларни очиқ ҳавода сунъий ҳовузларда ўстириш ва улардан фойдаланишдек мураккаб методлар ишлаб чиқилди.

Хлорелла суспензиясида ивитиладиган чигитлар тоза, химикатларга аралаштирилмаган бўлиши керак. Бундай чигитнинг бир тоннаси 1—1.5 тонна суспензияда 20—24 соат давомида ивитилади. Вақти-вақти билан аралаштириб турилган чигит шу муддатда хлорелла суспензиясини шимиб олади.

тукли чигит хлорелла массаси ёпишгани учун ям-яшил тусга киради. Туксизлантирилган чигитнинг бир тоннасига 0,5—0,7 тонна суспензия сарфланади. Унинг ҳаммасини тортиб ололмайди — фильтратга чиққан озуқаларгина чигитга шимилади. Туксизлантирилган чигитлар 2—3 соат ва ундан кўпроқ вақт давомида ивитилиб экилади.

Пахтачиликда хлорелла суспензиясини ишлатиш фақат чигитларни ивитиш билан чегараланмайди. Ғўза 4—5 чин барг ҳосил қилганда ва шоналаш даврида ҳам ундан солиш керак. Пуркагич машиналар (ПГС-4. ОВХ-14) воситасида гектарига 3—5 тонна суспензия пуркалади. ПГС-4-да сепиш фикри дастлаб Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхозида пайдо бўлди ва шу хўжаликда ҳозирга қадар ишлатилиб келинмоқда. Хлорелла суспензиясидан фойдаланишнинг яна бир усули — кузги шудгорлаш вақтида уни тупроққа сепишдир. Бунинг учун тракторга 3—5 тонна сиғимли цистерна уланиб, шудгорлаш вақтида бевосита ундан махсус мослама орқали тупроқ юзига хлорелла сепиб кетилади. Бундай тадбир ҳосилдорликни оширишнинг муҳим омили ҳисобланади. Шудгор устига сепилган сув ўтларининг яшаб қолган қисми қулай об-ҳаво келиши биланоқ тезда ўсиб кўпая бошлайди. Нобуд бўлганлари эса тупроқдаги микроорганизмлар учун озуқа вазифасини бажариб, уларнинг кўплаб ривожланишига қулай шароит яратади.

Гарчи минерал ўғитларни органик ўғитлар билан қўшиб ишлатиш, алмашлаб экиш қишлоқ хўжалик мутахассисларига яхши маълум бўлса-да, тирик организм — хлорелла суспензиясини пахтачиликда ишлатишнинг фойдасини кўпчилик билмайди. Юқорида айтилганидек, суспензия органик моддаларга жуда бой. Суғориладиган бўз тупроқли майдонларда қизиқ тажрибалар ўтказдик. Минерал ўғитлар ишлатилиб келинган пайкалларда микроорганизмлар сони бир грамм тупроқда 1,6—3,2 миллион ҳужайрани ташкил этган бўлса, хлорелла суспензияси берилган майдонларда бу кўрсаткич 6,7—14 миллион ва ундан ҳам кўпроқ бўлиши кузатилди.

Шу зайл биологик метод қўлланиш интенсивлашган қишлоқ хўжалигида тупроқ унумдорлигини тинмай ошириб бориш, минерал ўғитлардан самарали фойдаланишнинг асосий омилларидан бири эканлиги тажрибада исбот қилинди.

Илм-фанни ишлаб чиқариш билан яқиндан интеграциялаш ҳозирги даврнинг қатъий талабидир. КПСС XXVI съездида жумладан, биз, олимлар олдига шундай вазифа қўйилган: «Қишлоқ хўжалигини юксалтиришда илм-фан муҳим роль ўйнайди. Бинобарин, олимларнинг куч-ғайратлари тупроқ унумдорлиги ва ҳосилдорликни ҳамма чоралар билан юксалтиришга, уруғчиликни яхшилашга қаратилмоғи лозим». Биз бундан буён ҳам бутун тадқиқот ва изланишларимиз ана шу юксак талаб даражасида бўлишига эришишга ҳаракат қиламиз.

И. ЖУМАНИЁЗОВ,
биология фанлари кандидати.

Ушбу сурат 10 августда — ғўзалар тўлиқ кўсаклаганда олинган. Чапдаги ғўзага фақат минерал ўғит, ўнгдагига эса хлорелла суспензияси ҳам берилган. Кўриниб турибдики, хлорелла таъсирида ғўзанинг тупи катта, бўлиқ кўсаклар барвақт ҳосил бўлган. Айни чоғда бу ғўзада кўсаклар нисбатан тез пишиб етилган ва қисқа муддатларда очила бошлаган.

ПЛАНЕТАМИЗДА

Дўстона суҳбат

СОФИЯ, 22 март. (ТАСС). Болгария Компартияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Болгария Халқ Республикаси Давлат Кенгашининг Раиси Т. Живков БХР Халқ мажлисининг таклифига биноан бу ерда меҳмон бўлиб турган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, РСФСР Министрлар Советининг Раиси, СССР Олий Советининг депутати М. С. Соломенцев бошчилигидаги СССР Олий Совети делегациясини бугун қабул қилди.

Самимий ва дўстона вазиятда ўтган суҳбат чоғида иккала томонни қизиқтирувчи масалалар юзасидан фикрлашиб олинди.

М. С. Соломенцов болгар халқининг ривожланган социализм қурилишидаги муваффақиятлари ҳамда БКП XII съезди қарорларининг қандай амалга оширилаётганлиги тўғрисидаги ўз таассуротларини гапириб берди.

Т. Живков Болгария — Совет ҳар томонлама ҳамкорлигига юқори баҳо берди. БКП билан КПССнинг сўнгги съездлари қарорларини бажариш шу ҳамкорликни янада кенгайтиришга кўмаклашаётганини уқтириб ўтди.

Суҳбатда БКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, БХР Халқ мажлисининг раиси С. Тодоров ва СССРнинг БХРдаги элчиси Н. П. Толубеев ҳам қатнашдилар.

Т. Живков номидан СССР Олий Совети делегацияси шарафига зиёфат берилди.

Кечқурун СССРнинг БХРдаги элчихонасида СССР Олий Совети делегацияси шарафига қабул маросими ўтказилди.

М. С. Соломенцев ўз нутқида визитни якунлаб, бу визит ғоят фойдали бўлганини айтди. Ўртоқ Т. Живков билан бўлган учрашув делегациянинг барча аъзоларида чуқур таассурот қолдирди.

Сизлар қандай яшаб, меҳнат қилаётганингиз тўғрисида билганларимиз ёнига саноат, қишлоқ хўжалиги, социалистик Болгария халқ хўжалигининг бошқа тармоқлари муттасил ривожланиб бораётганлиги тўғрисидаги янги таассуротлар қўшилди.

Делегацияни шаҳар ва қишлоқларнинг меҳнатчилари ҳамма жойда самимият ва сидқидиллик вазиятида кутиб олганликларини биз болгар халқининг совет кишиларига, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига, унинг ташқи ва ички сиёсатига чуқур ҳурмати далили деб қабул қиламиз, деди сўзини давом эттириб нотиқ.

Болгар дўстларнинг Л. И. Брежневга нисбатан бўлган қардошларча ишонч ва самимийлиги бизни айниқса хурсанд қилди. Биз халқ Болгариясининг уч марта қаҳрамони ўртоқ Л. И. Брежневга болгар коммунистларидан, мамлакат меҳнаткашларидан астойдил қардошлик саломи топшириш тўғрисида кўпдан-кўп учрашувларда изҳор этилган тилакларини қувонч билан бажарамиз, деб таъкидлади у.

Бу кунлар — самимий дўстлик ва қардошлик муносабатлари, иккала қардош мамлакат олий ваколатли органларининг иши тўғрисидаги фойдали тажриба ва ахборотни ўзаро баҳам кўриш кунлари бўлди, деди ўз нутқида С. Тодоров. Биз СССР Олий Совети ва унинг Президиумининг тажрибасини ўрганиб, ўз ишимизда ундан фойдаланамиз.

Болгария — Совет ҳамкорлигини ривожлантиришда Л. И. Брежнев ва Т. Живков ўртоқларнинг хизмати катта, деб таъкидлади у.

Совет парламенти делегациясининг келиши, деди сўнгра нотиқ, халқаро проблемаларни муҳокама қилиш имконини ҳам берди, бизнинг музокараларимиз Л. И. Брежневнинг совет касаба союзлари XVII съездида баён этиб берган янги совет тинчлик ташаббусларидан жаҳон аҳли воқиф бўлган кунларда ўтди. Ленинча принципларга садоқатли совет давлати яна тинчлик ва ҳамжиҳатликнинг ҳимоячиси бўлиб майдонга чиқди, тузумимизнинг инсонпарварлигини, унинг моҳияти эса тинчликсеварликдан ва халқлар ўртасидаги дўстликдан иборат эканини кўрсатди. Биз совет таклифлари ва ташаббусларини табриклаймиз ҳамда келтис халқаро муаммоларни оқилона мулоқот йўли билан ҳал этаётган КПССнинг тинчлик сиёсати тантана қилиши учун имкони бўлган ҳамма чораларни кўрамиз.

* * *

Совет иттифоқилик меҳмонлар бугун Софиядаги Карл Маркс номли олий иқтисодий институтни бориб кўрдилар, «София» халқ маданият саройида бўлдилар.

Делегация Георгий Димитровнинг уй-музейини зиёрат қилиб, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракати атоқли арбобининг ҳужжатлари ва революцион фаолияти билан танишди. Г. Димитров туғилган куннинг 100 йиллиги бу йил нишонланади.

ҲИНДИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ СЪЕЗДИ

ВАРАНАСИ (Уттар — Прадеш штати). 22 март. (ТАСС). Бугун бу ерда Ҳиндистон Коммунистик партиясининг XII съезди очилди. Съезд ишида 40 та делегация, жумладан КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Грузия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. А. Шеварднадзе бошчилигидаги КПСС делегацияси иштирок этмоқда.

Ҳиндистон Компартияси Миллий Кенгашининг Бош секретари Ражешвара Рао ўзининг кириш нутқида қайд этдики, Ҳиндистон Компартиясининг XII съезди Жанубий Осиё кичик қитъасида ва ер куррасининг бошқа районларида халқаро вазият мураккаблашган бир даврда ўтмоқда. АҚШ маъмуриятининг милитаристик йўли натижасида анча ошиб кетган термоядро ҳалокати хавфи бутун инсониятга таҳдид қилмоқда. Шундай шароитда, деди Р. Рао, Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар ялпи хавфсизликни мустаҳкамлаш учун тўхтовсиз давом этаётган қуролланиш пойгасига қарши, халқлар ўртасида тинчлик ва ҳамкорлик учун олиб бораётган изчил кураши алоҳида аҳамиятга эгадир.

Ҳиндистон Компартиясининг съезди 28 мартгача давом этади.

РЕАЛИЗМ ВА ДОНОЛИК ИФОДАСИ

Халқаро жамоатчилик ва матбуот ўртоқ Л. И. Брежневнинг СССР касаба союзлари XVII съездида сўзлаган нутқида олға сурилган янги совет тинчлик ташаббусларини уруш ва тинчлик масалаларида Совет Иттифоқи реализми доноллиги, узоқни кўра билиши ифодаси деб, халқларнинг тинчликка, кескинликни юмшатишга бўлган хоҳиш-иродасининг инъикоси деб билмоқдалар. АҚШ ва унинг НАТОдаги иттифоқчилари халқларнинг ана шу хоҳиш-иродаси билан ҳисоблашишлари керак.

Совет Иттифоқи, деди БХР ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари **М. Иванов**, мураккаб халқаро шароитларда «совуқ уруш»ни яна бошлаш сиёсатига қарши бошқа социалистик мамлакатлар билан биргаликда қатъий курашмоқда, уруш хавфини ҳамда ялпи тинчлик манфаатларини кўзлаб, давлатлар ўртасидаги ишонч ва ҳамкорликни мустаҳкамлаш учун барча зарур ишларни қилмоқда.

БМТнинг қуролсизланишга доир маркази директори **Я. Мортенсон** (Швеция) қуйидагиларни таъкидлади: Совет Иттифоқининг қурол-яроғларни жойлаштирмай туриш тўғрисидаги бир томонлама қарори ҳеч шубҳасиз, ядровий қуролланиш пойгасини жиловлаш проблемасини ҳал этиш йўлларини қидириб топишга қўшилган муҳим ҳиссадир.

Совет ташаббусларининг жозиба кучи шундан иборатки, деди АҚШ тинчлик кенгаши раҳбарлик органининг аъзоси Беркли шаҳри ҳокими **Г. Н'Юпорт**, СССР ўзи учун бир томонлама устунликка эришиш йўлини кўзламай балки иккала томоннинг хавфсизлик манфаатларини баб-баравар даражада ҳисобга олувчи ҳалол ва конструктив музокараларни таклиф этмоқда.

Совет Иттифоқи тинчлик сиёсатини изчиллик билан ўтказиб, халқаро кескинликни юмшатишга қаратилган тобора янги конструктив ташаббуслар кўрсатаётган бир вақтда, деди Австрия Компартиясининг Раиси **Ф. Мури**, Рейган маъмурияти бу соҳада биронта ҳам ижобий таклиф айтгани йўқ. Бу маъмуриятдан қуролланиш пойгасини кучайтиришнинг тобора янгидан-янги планлари тўғрисидаги баёнотларнигина эшитиш мумкин. АҚШ ва НАТОдаги бошқа реакцион кучларни қуролсизланиш масаласида жавоб қадамлари қўйишга ундамоқ учун барча тинчликсевар кучларнинг биргаликда актив ҳаракат қилишлари керак бўлади.

Япония парламентига социалистик партиядан сайланган депутат **Т. Окада** қуйидагиларни таъкидлади: Л. И. Брежневнинг нутқида олға сурилган совет тинчлик ташаббусларини Япониянинг тинчликсевар жамоатчилиги мамнуният билан кутиб олди. Европада ядро қуролларини чеклаш тўғрисидаги Совет — Америка музокараларини олға силжитиш зарур. Афсуски, АҚШ президенти Рейган дунёни ҳамон қуролланиш пойгаси йўлига судрамоқда. У таклиф этган «нуль варианти» заррача ҳам ишончга лойиқ эмас.

(ТАСС, 22 март).

ҚАТТИҚ ЖАНГЛАР

Ироқ — Эрон фронтининг жанубий участкасида қаттиқ жанглар давом этмоқда. Ироқ қўшинлари, деб хабар беради Ироқнинг бош ҳарбий қўмондонлиги, авиациянинг актив мадади билан Шуш ва Дизфул районларида кенг ҳужум бошлади. Душман, дейилади ахборотда, ўз позицияларидан маҳрум бўлиб, аскар ва техникасидан оғир талафотлар берди, бир неча бор қилган қарши ҳужуми даф этилди.

Ироқ авиацияси 20 март куни 35 марта жанговар учиш қилиб, Ахваз, Сусенгард, Шуш ва Дизфул районларида душман позицияларига зарбалар берди. Шуш устидаги ҳаво жангида Ироқнинг қирувчи самолётлари Эроннинг икки самолётини уриб туширди.

Эрон қўшинлари, деб хабар қилинади, Эрон қуролли кучлари бирлашган штабининг ахборотида, Хузистон вилоятида фронтнинг жанубий участкасида ҳужум бошладилар. Ҳужум операциялари чоғида, дейилади ахборотда, Ироқнинг мингга яқин солдат ҳамда офицери ўлдирилди ва жароҳатлантирилди, 150 киши асир олинди. Душманнинг 15 танки ва кўпдан-кўп бошқа жанговар техникаси мажақлаб ташланди.

(ТАСС).

ҚЎШИҚЛАРИМИЗ СИЗГА

ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

Тошкентда «Дўстларимиз тароналари» халқаро музика санъати фестивали давом этмоқда. Пойтахтимизга ташриф буюрган санъаткор дўстларимиз ажойиб ижрочилик маҳоратлари билан, оригинал программалари билан томошабинларни хурсанд этишяпти. Фестиваль ўн кун давом этади. Дўстларимиз тароналари В. И. Ленин номидаги СССР халқлари дўстлиги саройидагина эмас, балки, пойтахтимиздаги саноат корхоналарининг маданият клубларида, олий ўқув юртларининг студентлари даврасида, колхоз-совхозлар клубларида ҳам янграйди.

Мухбиримиз фестиваль қатнашчилари билан учрашиб, интервьюлар олди.

Альфредо РОДРИГЕС,
Куба.

— Дунёга тинчлик ва дўстлик шаҳри деб довруқ таратган Тошкентда концерт бериш ҳар бир санъаткор учун ғоятда завқлидир. Мен халқаро музика санъати фестивалига тайёрланар эканман, бу машҳур шаҳарга иложи борича кўпроқ янги қўшиқлар билан бориш ҳақида ўйладим. Мана, Тошкентдаман. Фестиваль бошланди, давом этяпти. Илк таассуротим шуки, бу ерда санъатни ўзим ўйлагандек яхши билишар экан, санъаткорни эса, юксак эъзозлашаркан. Мен буни Тошкентга келган кунимдаёқ, биринчи концерт арафасидаёқ ҳис қилдим, амин бўлдим. Бундай санъатсеварлар даврасида фақат ва фақат илҳом билан, масъулият билан, иззат-ҳурмат билан куйлаш керак!

Сафаримиз совет санъаткорлари билан бўлган ўзаро ижодий алоқа ва ҳамкорлигимизни янада мустаҳкамлайди, деб ишонаман. СССР 60 йиллигига муносиб меҳнат зафарлари билан бориш иштиёқида ишлаётган, ижод қилаётган барча дўстларимга ҳамиша ютуқлар ёр бўлишини истайман.

Майн ХА,
Вьетнам.

— Фестиваль улуғ айёмлар, арафаларда ўтаётганлиги билан биз учун ҳам қимматлидир. КПСС XXVI съезди қарорларини ҳаётга актив жорий этаётган, бу соҳада янги-янги зафарларга эришаётган совет кишилари даврасида концерт бериш, куйлаш шарафли ва айни вақтда ғоятда масъулиятлидир. Мен ижрода ҳамиша совет санъаткорларининг ажойиб тажрибаларига амал қиламан, улардан ўрганаман. Совет эстрадаси, музика санъати ҳозирги даврнинг энг илғор маданиятидир. Бу санъатнинг улуғ намояндалари биз, вьетнамлик санъаткорлар учун ҳам устоз.

Кейинги йилларда мамлакатимиз музика санъати янги-янги ютуқларга эришган экан, бунда Улуғ Октябрь мамлакати маданият арбобларининг ҳам муносиб ҳиссаси борлигини мамнуният билан таъкидлаймиз.

Фестиваль қатнашчиси бўлганимдан бахтиёрман.

Қўшиқларим сизга, дўстлар!

КЎЧАТ ЭКИНГ — БОҒ ҚИЛИНГ!

ШАҲРИМИЗНИНГ ЯШИЛ ЛИБОСИ

Тошкентнинг 2000 йиллиги юбилейига қизғин тайёргарлик кўраётган пойтахтимиз саноат корхоналари меҳнаткашлари жонажон шаҳарини кўкаламзорлаштириш ишларида фаол қатнашаётирлар. Шанба, якшанба кунлари уюштирилаётган умумхалқ ҳашарида ҳар бир корхона, муассаса, олий ўқув юрти, мактаб ўқувчилари кўчат экиш бўйича берилган план-топшириғини ортиғи билан адо этяпти. Бунинг натижасида 1 миллион 230 минг туп турли гул ва 400 минг туп манзарали дарахт кўчатлари экиб бўлинди.

Кўкаламзорлаштириш бўйича олиб борилаётган ишлар ҳақида шаҳар ободонлаштириш бошқармасининг бош агрономи Қўчқор Ваққосов бундай дейди:

— Илгарилари экилган манзарали дарахт навларига ва уларнинг агробиологиясига эътибор бермай келинарди. Бунинг натижасида гул ва кўчатлар яхши ривожланмасди. Кўчат ва гуллар экиладиган майдонларнинг яхши текисланмаслиги ҳам уларнинг ўсиши ва ривожланишига таъсир қиларди. Энди эса бунга барҳам берилди. Ҳозир чинор, арча, эман каби манзарали, кўп йил яшайдиган дарахт кўчатларини экяпмиз.

Шаҳар майдончалари, йўл чеккаларидаги эски манзарали дарахтларга шакл берилиб яшартирилмоқда. Навоий театри майдонидаги қариган дарахтларнинг айримлари ўрнига янги кўчатлар экилди, баъзилари шакл бериш усули билан яшартирилди. Луначарский, Карл Маркс, «Правда Востока» кўчаларидаги дарахтларга яхши шакл берилди.

Шаҳардаги барча канал ва ариқлар тозаланиб, уларнинг чеккаларига дарахт кўчатлари ўтқазилди. Киров, Чилонзор, Акмал Икромов районлари ободонлаштириш бошқармалари шаҳарни ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштиришда катта ташаббус кўрсатдилар.

Янги экилган кўчат ва ниҳолларни ўз вақтида суғориш учун 50 минг фонтан тайёрлаб қўйилди. Шаҳарни кўкаламзорлаштириш бўйича ташкил қилинган кўчат экиш комиссияси районлар бўйлаб ободонлаштириш сифатини текшириб чиқаётир.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ В. И. ЛЕНИН НОМЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ
профессор-ўқитувчилар составидаги вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра мудирлари: табиийётшунослик факультетларида рус тили, педагогика;

кафедра доцентлари: геометрия, ижтимоий факультетларда фалсафа, фалсафа-иқтисод факультетида сиёсий иқтисод (2 ўрин), янги ва энг янги тарих, қуруқлик гидрологияси, тайёрлов факультетида жамиятшунослик фанлари, ўзбек классик адабиёти, СССР халқлари адабиёти;

кафедра катта ўқитувчилари: СССР тарихи, чет элликлар учун рус тили (2), маъмурий ва молиявий ҳуқуқ, жиноий ҳуқуқ, ижтимоий факультетларда КПСС тарихи, табиийётшунослик факультетларида КПСС тарихи, умумий математика (амалий математика ва механика факультетида), тайёрлов бўлимида ижтимоий фанлар;

кафедра ўқитувчилари: тайёрлов факультетида рус тили (2), фалсафа-иқтисод факультетида сиёсий иқтисод, чет элликлар учун рус тили, тайёрлов бўлимида ижтимоий фанлар;

кафедра ассистентлари: радиоацион физика, умумий физика (физика факультетида), электрон-ҳисоблаш машиналари ва программалаштириш.

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Студентлар шаҳарчаси, ТошДУ, маъмурий бино, 6-қават, 63-хона, кадрлар бўлими.

Қизил Байроқ орденли техника газламалари ишлаб чиқариш бирлашмасининг
ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
қуйидаги касблар бўйича

ЁШЛАРНИ ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ип эшувчи-калава ўровчилар, тикувчилар, йигирувчилар, планга олувчилар:

15—20 ёшдаги, 8-10 синф ҳажмида маълумотга эга бўлган қизлар кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.

Ўқиш муддати — бир йил.

Ўқувчилар бепул кийим-бош, ётоқхона, шогирдлик иши ҳақи, кунига 3 марта овқат билан таъминланадилар. 5—7 ойлик таълимдан сўнг ўқувчилар меҳнатга бажарилган ишга қараб ҳақ тўлашга ўтказилади.

Қабул қилинганларга турар-жойидан келиш учун сарфланган йўл ҳақи тўланади.

Ишчи-ёшлар мактаби ва техникум мавжуд.

Ўқишга кириш учун қуйидагилар тақдим этилади: паспорт ёки туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома (кўчирма билан), маълумоти тўғрисида гувоҳнома, турар жойидан справка, 3 та фотосурат.

Билим юртининг адреси: 141260, Москва области, Красноармейск шаҳри, Заречний тупиги, 4-уй.

Москвадан бориш — Ярославль вокзалидан электропоездда «Пушкино» станциясигача, сўнгра 21-автобусда Красноармейск шаҳридаги «Клуб им. Строгалний» бекатигача ёки «ВДНХ» метро станциясидан 317-автобусда Красноармейск шаҳридаги «Клуб им. Строгалний» бекатигача.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг
СЕЙСМОЛОГИЯ ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

лабораторияларнинг катта илмий ходимлари: палеомагнитли тадқиқотлар (2 ўрин), ер қобиғи динамикаси.

Конкурс муддати — 3 апрелгача.

Мурожаат учун адрес: 700128, Тошкент шаҳри, 128-алоқа бўлими, Марказ-12, Хуршид кўчаси, 3-уй. Телефонлар: 41-38-41, 41-43-44.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг
С. В. СТАРОДУБЦЕВ НОМИДАГИ ФИЗИКА-ТЕХНИКА ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

лаборатория мудири: аморфли ярим ўтказгичлар;

лаборатория катта илмий ходимлари: ярим ўтказгичлар физикаси (3 ўрин);

лаборатория кичик илмий ходими: ярим ўтказгичлар физикаси.

Конкурс муддати — 5 апрелгача.

Мурожаат учун адрес: 700084, Тошкент шаҳри, Тимирязев кўчаси, 2«б»-уй.

СССР Монтаж ва махсус қурилиш министрлиги «Союзстальконструкция» Бутуниттифоқ бирлашмасининг
ТЎЙТЕПА МЕТАЛЛ КОНСТРУКЦИЯЛАРИ ЗАВОДИГА

Ярим автоматларда ишловчи электр пайвандчилари, металл конструкцияларни тайёрлаш бўйича слесарлар, электр кўприкли кранларнинг машинистлари, слесарь-сантехниклар, саноат ускуналарини ремонт қилувчи слесарлар, металларга совуқ ҳолда ишлов берувчи станокчилар, стропалчилар

КЕРАК

Завод 1-1 ярим йил давомида яхши жиҳозланган квартира билан таъминлайди. Ишга келган заҳоти оилавий ётоқхона берилади.

Завод қошида сменали кечки ишчи-ёшлар мактаби, Новокузнецк монтаж техникумининг филиали, иккита болалар комбинати, санаторий-профилакторий, «Радуга» боғдорчилик жамияти мавжуд.

Мурожаат учун адрес: Тошкент области, Тўйтепа шаҳри.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги
РЕСПУБЛИКА РАҲБАР ХОДИМЛАРИ МАЛАКАСИНИ ОШИРИШ ИНСТИТУТИ
кафедралар бўйича

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Халқ хўжалик тармоқларини бошқариш: **доцентлар** (3 ўрин), **ўқитувчи;**

экономика ва планлаштириш: **доцент** (1,5 ставка);

янги техника ва илмий-техника прогресси: **доцент, катта ўқитувчи;**

жамоатчилик фанлари: **доцент;**

Совет давлати қурилиши ва ҳуқуқи: **мудир, доцент** (ярим ставка).

Конкурс муддати 15 апрелгача.

Мурожаат учун адрес: 700077, Тошкент шаҳри, 77-алоқа бўлими, Луначарский шоссеси, 75-уй. Телефон: 66-28-17.

АНДИЖОН ДАВЛАТ МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИ
29—30 майда
Институтни 1962 йилда битириб кетганлар билан

УЧРАШУВ ЎТКАЗАДИ

Учрашувда қатнашишни истаганлар қуйидаги адресга мурожаат қилсинлар: 710007, Андижон шаҳри, Навоий проспекти, 136-уй. Топографик анатомия кафедраси-Т. Д. Асранбоев. Телефонлар: хизмат телефони: 5-50-12, уй телефони 4-66-32.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 24/III да **Келинлар қўзғолони** (11.00), **Оқ танлилар** (15,00), 25/III да **Ганг дарёсининг қизи** (11.00), **Оқ танлилар** (15,00), 26/III да **Ганг дарёсининг қизи** (11.00), **Оқ танлилар** (15.00).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 24/III да **Гулсара**, 25/III да **Тошкентнинг нозанин маликаси**, 26/III да **Хотинимнинг эри** (15.30, 19.30).

АХБОРОТ

ЮБИЛЕЙ ШАРАФИГА

Самарқанддаги Акмал Икромов номли Ўзбекистон маданияти ва санъати тарихи республика музейида самарқандлик рассомларнинг ижодий кўргазмаси ташкил этилди.

СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги ва Ўзбекистон рассомларининг бўлажак XII съездига бағишланган бу кўргазмани мўйқалам усталарининг ўзига хос ижодий ҳисоботи дейиш мумкин. Унда тасвирий санъат, ҳайкалтарошлик, графика ва бошқа жанрдаги асарлар кенг ўрин олган.

М. РУСТАМОВ.

ФАБРИКАНИНГ ЯНГИ БИНОСИ

Қашқадарё область Чироқчи районида гилам фабрикаси ишга туширилди. Фабриканинг янги биносида 32 та гилам тўқиш ва 26 та кийимкечак тикиш дастгоҳлари ўрнатилган. Уларни 128 ишчи икки сменада бошқаради. Шунингдек, фабрикада инженер-техник ходимлар учун ҳам янги маъмурий бино қуриб берилди. Объектларни райондаги 19-трестга қарашли М. Тўраев бошлиқ 104-кўчма колонна қурувчилари муддатидан олдин фойдаланишга топширдилар.

Б. ЭЛМУРОДОВ.

ЦЕХ ИШГА ТУШДИ

Жарқўрғон районида 2 миллион бройлер боқишга мўлжалланган фабриканинг инкубация цехи ишга туширилди. Ҳозир бу ерда 11 та товуқхона қурилмоқда. Шундан иккитаси йил охиригача фойдаланишга топширилади ва шу йилнинг иккинчи ярмидан бошлаб тўла қувват билан ишга туширилади.

А. ШОЙМУРОДОВ.

КИТОБ — ОММАГА

Пешку районидаги Навоий номли колхоз кутубхонасининг фонди йил сайин янги китоблар ҳисобига бойиб бормоқда. Ҳозир бунда 2,5 минг сўмлик турли бадиий китоблар бор. Яқинда яна янги китоблар сотиб олинди.

Кутубхоначи Гулчеҳра Нишотова колхоз меҳнат аҳлини хилма-хил китобларни ўқишга жалб этиш билан бирга СССРнинг 60 йиллиги шарафига бағишлаб китобхонлар конференциялари ўтказмоқда. Шу билан бирга «Колхозимиз ўн биринчи беш йилликда», «Биз бир оила фарзандларимиз», «Партия — йўлчи юлдузимиз», «Ветеранларимиз», «Ленин кўрсатган йўлдан» каби мавзуларда учрашувлар ва қизиқарли кечалар ташкил этмоқда.

С. ҚОДИРОВ.

МУҲАММАД ИБН МУСО АЛ-ХОРАЗМИЙ ТУҒИЛГАН КУННИНГ 1200 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ТАРАДДУД

Жаҳон маданияти ривожида чуқур из қолдирган буюк қомусий олимлардан бири Муҳаммад ибн Мусо ал-Хоразмийдир. Математика илмида туб бурилиш ясаган, барча аниқ фанлар тараққиётига улкан ва баракали таъсир кўрсатган алломанинг 1200 йиллиги келаси йил сентябрда нишонланади.

Юбилей муносабати билан мамлакатимиз ва республикамизда, шу жумладан олимнинг Ватани — Хоразмда катта тайёргарлик ишлари олиб борилмоқда. Жумладан В. И. Ленин номли Хоразм давлат педагогика институтида улкан математик ва мунажжим меросини ўрганиш юзасидан катта тадқиқот олиб борилмоқда, унинг ҳаёти ва фаолиятига бағишлаб илмий мақола ва брошюралар тайёрланмоқда. Доцент Халил Сиддиқов 40 йилдан бери Хоразмий асарларини ўрганиб келаётир. Яқинда унинг раҳбарлигида студентларнинг «Ёш хоразмийчилар» тўгараги ташкил этилди. Тўгарак аъзолари аллома асарлари кўргазмасини ташкил этдилар, юбилейга бағишлаб кеча ва илмий-амалий конференциялар ўтказишга тайёрланмоқдалар.

Суратда: талабалар институт ҳовлисидаги аллома ҳайкали олдида.

К. Отаев фотоси. (ЎзТАГ).

ҲЕЧ КИМ, ҲЕЧ НАРСА УНУТИЛМАЙДИ

ҚЎМОНДОН ҲУЗУРИДА

1942 йил. Коммунистик партия «Ҳамма нарса фронт учун, ҳамма нарса ғалаба учун!» шиорига жавобан совет халқининг бутун куч-ғайрати Ватанимизнинг озодлиги ва мустақиллигини сақлаб қолишга, фашист босқинчиларига қарши курашга қаратилган дамларда биз адабиёт ва санъат ходимлари ҳам солдат ва офицерлар сафида бўлганлигимиз билан фахрланамиз.

Ўзбекистон ССР халқ артисти Музаффар ота Муҳамедов, Муҳаммаджон Мирзаев, Арманистон ССР халқ артисти Анжелика Малхасян, Турсуной Маҳмудова, Тамара Назарова, Саид Алиев ва бошқа санъаткорлар академик ёзувчимиз Ойбек бошчилигида Белоруссия фронтида бўлдик. Қисқа-қисқа ҳордиқ чиқариш пайтларида жангчиларга концертлар қўйиб бердик, суҳбатлар ўтказдик.

Тошкентга қайтганимиздан сўнг 1942 йил декабрь ойида ВЛКСМ Марказий Комитети ташаббуси билан ўтказиладиган бадиий ҳаваскорлик ансамблларининг Бутуниттифоқ кўригига тайёргарлик кўра бошладик. Республикамиз ҳаваскорлари фестиваль-кўрикда олдинги ўринлардан бирини эгалладилар.

ВЛКСМ Марказий Комитетида бизга Москва областидаги завод ва фабрикаларда Ўрта Осиё республикаларидан келган кишилар меҳнат қилишаётганини айтиб, уларга атаб концерт кўрсатишни таклиф қилишди. Тузилган маршрутга мувофиқ ишчилар ҳузурига бордик. Ҳаваскорларимиз ҳар куни уч мартадан концерт кўрсатишарди.

Бир куни Музаффар ота, Исоҳор Оқилов ва мени бир хонага таклиф этишди. Бу ерда бизни баланд бўйли, қомати келишган, буғдой ранг ҳарбий киши қарши олди. Биз билан қўл сиқишиб саломлашар экан, ўзини «Собир Раҳимов» деб таништирди. Музаффар ота билан эса қучоқлашиб, қуюқ кўришди. У киши Тошкент, Самарқанд ҳақида, халқимиз ҳаёти ҳақида сўраб-суриштирди.

— Сизнинг Самарқанддаги концертда ижро этган ажойиб рақсларингизни эслайман, — деди Собир Раҳимов Исоҳор ака Оқиловга қараб. — Ўшанда сиз бекасам чопонда, оқ яктак кийиб, пешонангизни шоҳи белбоғ билан боғлаб олиб, саҳнани тизза кўзида икки-уч марта айланиб ўтгансиз. Турмуш ўртоғингиз Маргаритахон ҳам ажойиб рақсга тушардилар.

Исоҳор ака Оқилов қўмондонга жанг кетаётган ҳозирги даврда ҳам республика партия ва ҳукумати санъатни ривожлантириш, янги кадрларни ўстириш учун меҳрибонлик билан иш олиб бораётганлигини сўзлаб берди. «Кечқурун концертимизда рақкосаларимиз маҳоратини ўзингиз кўрасиз» деб қўшиб қўйди.

Шу куни учрашувда биз Тошкентнинг эски ярмаркаси, яъни Пиён бозори ўрнида катта опера ва балет театри қурилаётганини, Бекободда Ширин тоғи билан Фарҳод тоғи ўртасида Сирдарё жиловланиб, ГЭС қурилаётгани ҳақида, Янгийўлда ўзбек музикали драма театри ташкил қилингани, бу театр биринчи ўзбек қаҳрамони Қўчқор Турдиев ҳаёти ва жасоратини акс эттирувчи музикали драма яратгани ва бошқа янгиликлар ҳақида сўзлаб бердик.

Собир ака эса 1937 йилда Самарқанддан Тошкентга мажлисга келгани, ўша вақтда Москвадан адабиёт ва санъат декадасидан қайтган коллективнинг ҳисобот концертини кўрганини, Колизейда (ҳозирги Свердлов номли концерт зали) «Гулсара», «Фарҳод ва Ширин» музикали драмаларини, «Халқ сайли» концерт программасини томоша қилганлигини эслади...

Собир Раҳимов музикани жуда севар эди. У шу қадар шинаванда эдики, кун бўйи кишилар билан учрашиб, суҳбатлашиб чарчаса ҳам, биз концертдан қайтганимиздан сўнг Муҳаммаджон Мирзаев билан мени ўз хонасига чақириб, найда «Совти баёт», «Чўли ироқ», рубобда «Роҳат», «Тановар» куйларини чалиб беришимизни қайта-қайта илтимос қилар эди.

Учрашувимизнинг тўртинчи куни эрталаб у биз билан хайрлашар экан:

— Ширин суҳбатларингиз учун минг раҳмат, — деди. — Юртдошларга салом айтинглар. Ғалабадан сўнг Тошкентимизда Тахтапул-Калковус бўйидаги қизил чойхонада кўришамиз, насиб этса...

1981 йил ёзда Одесса шаҳрига дам олишга бордик. Экскурсия билан Одесса ёнидаги Нерубат қишлоғига бориб, Улуғ Ватан уруши йиллари фашистларга қарши жанг қилган партизанларнинг истеҳкомини — катакомбаларни зиёрат қилдик. Партизанлар бу ерда 950 кун давомида босқинчиларга қарши кураш олиб борганлар.

Пушкин кўчасида 18-армиянинг шон-шуҳрат музейи жойлашган эди. 18-армиянинг босиб ўтган жанговар йўли акс эттирилган карта бутун деворни эгаллаган. Рўпарада 18-армия қўмондони Лисилидзе, Леонид Ильич Брежнев ҳамда шу армия бўлинмаларининг командирлари портретлари қўйилган. Командирлар сурати қаторида генерал Собир Раҳимовнинг ҳам портретини кўриб қолдик.

Худди шу ерда кўрганларимиз Улуғ Ватан уруши йилларида Москва атрофидаги завод ишчилари билан, моҳир қўмондон генерал Собир Раҳимов билан учрашувимизни, кўз олдимизда жонлантирди.

Музейдан чиқиб, Одесса портига бордик. Денгизнинг баланд соҳилида номаълум матрос ҳайкали ва қаҳрамонлар ҳиёбонини зиёрат қилдик. Бу ердаги мангу олов Ватан учун, халқимиз озодлиги, тинч, бахтли ҳаёт учун жон фидо қилганлар юраги ёлқинидай мавж урарди.

Д. СОАТҚУЛОВ,
Ўзбекистон ССР халқ артисти.

СПОРТ

МЕРГАНЛИК:

АНИҚ НИШОНЛАР

Бухорода область биринчилиги учун мусобақалар бўлиб ўтди. Ўн беш команда ўртасида қизғин баҳс бўлди. 50 метрли масофадан нишонга олиш бўйича Навоий шаҳар командасининг мерганлари ғалаба қилишди. Шахсий ҳисобда навоийлик спорт мастерлигига номзод А. Соловьёв биринчи ўринни олди. Аёллар ўртасида Бухородаги 22-мактаб ўқувчиси Л. Гимальдинова ғолиблик қилди.

М. ШАРИПОВ.

СОВРИНЛАР ВА ЎРИНЛАР

● **ФУТБОЛ. Иккинчи лига командалари ўртасида СССР чемпионати ўйинлари бошланди. Еттинчи зонага кирувчи коллективлар ўртасида ўтказилган учрашувларда қуйидаги ҳисоблар қайд қилинди: «Динамо» (Самарқанд) —ЦОР (Фрунзе), — 3:0, «Пахтакор» (Қўрғонтепа) — «Зарафшон» — 0:1, «Автомобилист» (Термиз) — «Хоразм» — 1:0, «Хива» — «Шаҳриханец» — 3:2, «Наримановец» — «Нефтяник» (Фарғона) — 0:0, «Амударё» (Нукус) — «Навбаҳор» (Наманган) — 0:0, «Ёшлик» (Тўрақўрғон) — «Хўжанд» — 3:1, «Янгиер» — «Ҳисор» (Шаҳрисабз) — 0:0, «Соҳибкор» (Халқобод) — «Старт» (Тошкент) — 1:0.**

● **ХОККЕЙ: Биринчи лига коллективлари мамлакат чемпионатининг сўнгги тур учрашувларини ўтказишмоқда. Тошкентнинг «Бинокор» командаси Усть-Каменогорск торпедочилари билан учрашиб (2:2, 3:4), жами очколарини 67 тага етказди.**

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Мультфильмлар. 9.50— Киносаёҳатчилар клуби. 10.50 — Оқ тунлар таронаси. Бадиий фильм. 12.25 ва 15.00 —Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.15 — Концерт. 16.40 — Горничилар, қаердасиз? 17.10 — Илмий-оммабоп фильм. 17.30 — Ойни этак билан ёпиб бўлмас. Фильм. 1-серия. 18.30 — Расмларда қуёш акси бор. 18.45 — Фан оламида. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Концерт. 19.40 — Совет Иттифоқи Қаҳрамони, учувчи М. Раскова туғилган куннинг 70 йиллигига. 20.10 — Бўйсунмаслар. Кинокомедия. 21.30 — Время. 22.05 — Ҳужжатли экран. 23.20 — Дунё воқеалари. 23.35 — Концерт.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Ҳовлидаги одам. Бадиий фильм. 1-серия. 10.25 — Концерт. 11.00 — Ҳужжатли фильм. 11.30 — Ота-оналар, Сизлар учун. 12.00 — Г. Троепольский. Оқ Бим Қора қулоқ. 12.30 — Концерт. 13.05 —Гаврош. Бадиий фильм. 14.15 — Ҳужжатли фильмлар. 14.55 — Концерт. 15.15 — Қишлоқ янгиликлари. 16.15 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Касби — сотувчилик. 19.20 — Л. Н. Толстойнинг «Уруш ва тинчлик» романидан парчалар. 20.35 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.50 — А. Бородин. 2-квартет. 21.20 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — Время. 22.05— Ҳовлидаги одам. Бадиий фильм. 3-серия. 23.10 — Футбол бўйича ёшлар командалари ўртасида Европа чемпионати. СССР — Франция терма командалари.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Фильм-концерт. 12.00 — Болалар ва ўсмирлар музикаси Бутуниттифоқ ҳафталигининг очилиши. 18.05 — Мультфильмлар. 18.30 — Ўзбекистоннинг XIX спартакиадасида. Қиличбозлик. 18.40 — СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига — 60 зарбдор ҳафта. 19.00 — Фан ютуқлари. 19.30 — Ахборот. 19.45— Ишчанлик руҳидаги даврада. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.20—Ҳужжатли фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Оламда нима гап? 22.20 — Болалар ва ўсмирлар музикаси Бутуниттифоқ ҳафталигининг очилиши. 23.55 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 18.15 — Телефильм. 18.50 — Математика. 19.50 — Телефильм. 20.00 —Янгиликлар. 20.20 — Ҳужжатли фильм. 20.50 — Эстетика асослари. 21.30 — Москва-II.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Халқ талантларининг концерти. 9.30 — Совет Ўзбекистони. 11.15 — КПСС XXVI съезди ривожланган социализмнинг иқтисодий сиёсати ҳақида. 11.25 — Ўзбекистон телевиденияси ва радиосининг эстрада-симфоник оркестри чалади. 12.10 — Узбекистан индустриальний. 13.00 — Чорвадор. 14.00 — Табаррук замин. 19.25 — Ўзбекистонда болалар ва ўсмирлар музикаси Бутуниттифоқ ҳафталигининг очилиши ҳақида репортаж. 21.00 — Шеърият кечаси. 21.20 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.30 — Концерт. 23.15 — Тинглаб, дам оламиз.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000, Тошкент — Д, Ленин кўчаси, 41

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05; масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06, 32-54-11; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; коммунистик тарбия — 32-54-29; халқаро ҳаёт — 32-54-14; саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20 32-54-18; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 33-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-35-53, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22, стенографистка — 33-73-43; 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 32-54-16; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 6-48-35; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 3-92-36; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-70-78; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 2-31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94; Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 03868. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. А. — 70. 10